

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 165. — ŠTEV. 165.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 15, 1932. — PETEK, 15. JULIJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

NOVA ANGLEŠKO-FRANCOSKA POGODBA

AMERIŠKI DELEGATI NISO BILI OBVEŠČENI O VSEBINI POGODBE

Anglija in Francija ste sklenili zelo pomembno pogodbo. — Skupno delovanje obeh držav v vprašanih glede razoroženja, gospodarstva in politike. — Anglija ne sme Združenim državam plačati do'ga, ne da bi se prej posvetovala s Francijo.

LONDON, Anglija, 14. julija. — V poslanski zbornici je zunanji minister Sir John Simon naznanil, da je bila med Anglijo in Francijo sklenjena pogodba po kateri se obe državi zavezujejo v gospodarskih vprašanih skupno delovati.

Nova "Entente cordiale", ki pomeni dodatek k lausanski pogodbi in vsebuje štiri točke, je po mnenju ameriških zastopnikov v Ženevi združena fronta obeh držav v vprašanih vojne odškodnine, razorožitve in vetovnega gospodarstva.

Angleški zunanji minister pa je proti temu izjavil, da predstavlja ta dogovor samo poskus skupno delovati za splošni dobrobit.

Štiri poglavne točke pogodbe obvezujejo obe državi, da izrazite svoje mišljenje s popolno odkritostjo in prijateljstvom in morete biti medsebojno v vseh vprašanih popolnoma poučeni, zlasti v vprašanih, ki se tičejo evropskega položaja.

Nadalje določa pogodba skupno delovanje z drugimi delegati, da najdejo rešitev za razorožitve, kar bo v korist vseh vdeleženih držav.

Tretja točka določa, da Anglija in Francija v pripravi za svetovno gospodarsko konferenco delujejo skupno.

Cetrta točka pa določa, da med pogajanjem za trgovsko pogodbo med obema državama nobena država ne stori ničesar, kar bi moglo drugi škodovati.

Simon je rekel, da to ni nikak tajna ali izključevalna pogodba. Rekel je, da je zastopnikom Nemčije, Italije in Belgije pokazal prepis pogodbe in jih je povabil, da se pridružijo tej izjavi.

Nadalje je tudi Simon rekel, da se ta pogodba v nobenem oziru ne nanaša na vojni dolg Združenim državam in je odločno zavrnil naziranje, da bi bila pogodba angleško-francoska fronta proti Združenim državam.

"Ako bi Herriot," je nadaljeval Simon, "kdaj mislil, da ima pogodba kaj opraviti z vojnim dolgom Združenim državam, bi ga Anglija hitro ozdravila takih misli."

Kar se tiče francokega stališča, se zatrjuje, da je Herriot samo hotel biti gotov, da v slučaju premembe versailske pogodbe stoji Anglija na strani Francije, predno napravi kak odločen korak ali pa sklene v tej zadevi kako pogodbo z Nemčijo ali Italijo.

PARIZ, Francija, 14. julija. — Ministrski predsednik Herriot je v poslanski zbornici naznanil pogoje nove pogodbe z Anglijo. Med drugim je izjavil, da je po tej Anglija obvezana, da v bodoče ne plača nobenega dolga Združenim državam, ne da bi se prej o tem posvetovala s Francijo.

Herriot je označil pogodbo kot dodatek k gentlemanski pogodbi v Lausanne v tem smislu, da dolžniki Združenih držav lausanske pogodbe ne bodo odobrili, dokler vsakteri izmed njih ni dosegel sprejemljive poravnave svojega dolga.

Herriot je imenoval pogodbo obnovitev entente cordiale in nastop nove dobe v angleško, francoskih odnošajih.

Ameriški delegati v Ženevi so bili vedno zelo razburjeni zaradi vsebine in pogojev pogodbe.

Iz Ženeve je prišlo telefonsko poročilo, da ni niti francoska, niti angleška vlada ni obvestila ameriških delegatov o vsebini.

Stavkarji so odpotovali iz Springfielda

PREVAŽALCI PIVA SO ZASTAVKALI

Prevažalci niso zadovoljni s \$100 na teden. — Pomagači dobivajo "samo" \$50. — Po \$55 sodček piva.

Chicago, Ill., 14. julija. — Velika stavka prevažalcev piva je skipela v pene ravno v času, ko je bilo treba ob hudi vročini namočiti suha grla žejnih Chicažanov. Stavka se je zaradi znižanja plače prevažalcem pričela v soboto. Vozniki so našli v soboto v zavrtkih samo \$100, mesto običajnih \$125. Njih pomagači pa samo \$50, mesto \$75.

— To je depresija, — je rekel nek član sindikata. — Plačila so zelo slaba. Vsak povprečni trgovec vam bo isto povedal.

Vozniki in njih pomagači pravijo, da sindikat še vedno računa za sodček piva \$55, ravno tako kot prej. Izgovarjajo se tudi, kako nevarno je voziti pivo, kadar jih prično zvezni agenti zasledovati.

Dva dni se noben voznik in noben pomočnik ni zglasil za delo. Joe Fusco in Bert Delaney, ki sta ravnatelja sindikata, sta bila nervozna. Celo sama sta prepeljala nekaj sodčkov piva.

Slednjič se je posrečilo delavce pergovoriti, da so prišli na skupno sejo.

Navedeni so bili razlogi za znižanje plač in bile so grožnje. Stavkarji so jezni zapustili sejo.

Se en dan in položaj je bil neznošen. Sklicana je bila druga seja.

Velik Italijan je bil na seji; imenujejo ga Mussolini. In Mussolini je član sindikata. V svoji roki je držal velik bič. Poleg njega sta stala dva stražnika z revolverji.

Po eni uri prerekanja, med katerim časom je bič imel dovolj posla, je bila stavka zlomljena. Naslednjega dne so stavkarji zopet vozili pivo kot po navadi.

VELIK POŽAR NA CONEY ISLANDU

V sredo je na Coney Islandu, največjem poletnem zabavišču mesta New York izbruhnil požar, ki je vpepelil več kopalniških hotelov in drugih poslopij, v razdalji štirih blokov. Domačim požarnim brambam so prišle na pomoč požarne brambe iz Brooklyna in New Yorka.

Nad tisoč ljudi je brez strehe. Mnogim kopalcem je pogorela obleka in denar. Škoda se ceni na pet milijonov dolarjev.

FARMER JE UBIL SVOJO ŽENO

Mena, Ark., 14. julija. — Farmer Raymond Clark je ustrelil svojo ženo, ker se je vmešavala, ko je hotel kaznovati svojega dve leti starega otroka. Kot pravi mož, je njegova žena skočila nadenj s kladivom, ko je tepel otroka. Nato pograbi Clark puško in ustrelil ženo. Clark se nahaja pod obtožbo uboja v ječi.

PRETEPENNA SUHAŠKA AGENTA

Agenti sta iskala kršitelje prohibicije na konvenciji veteranov. — Pretepli so oba in zapodili iz mesta.

Alexandria Bay, N. Y., 14. julija. — Ko sta dva prohibicijska agenta po paradi ob priliki konvencije vojnih veteranov preiskavala pet gostiln, se je izvedelo, da je eden agent nosil na prsih znak vojaka iz špansko-ameriške vojne, da je imel pri vstopu tem večje zaupanje pri lastnikih gostiln, predno je pričel peškovati.

Razjarjeni veterani so se vrgli na agenta, čegar ime oblasti ne izdajo, ter so ga pošteno pretepli.

Državni policisti so spremili avtomobil, čegar obroči na kolesis so bili zrezani, do konca mesta. Veterani zahtevajo natančno preiskavo glede vojnega znaka.

KANAL IZ VELIKIH JEZER

Washington, D. C., 14. julija. Ameriška in kanadska vlada sta se zedinili v pogodbi, po kateri bo zgrajen kanal iz Velikih jezer v reko Sv. Lovrenca do Atlantika.

Potrdilo o tej pogodbi je izdala vlada v Washingtonu in kanadska vlada. Pogodba bo v teku dvajset dni podpisana.

Ko bo podpisana pogodba, bo zvezna vlada sklenila s državo New York dogovor, po katerem bo država New York prevzela upravo pridobljenega dela reke. Kanada bo s provincijo Ontario sklenila slično pogodbo.

Kanal pomeni, da bo voznja vseh oceanskih parnikov odprta v Velika jezera. Stroški za zgradbo kanala bodo znašali 800 milijonov dolarjev.

Inžinirji so svoja prva merjenja pričeli že pred enajstim leti. Pravi kanal bo dolg 33 milj, vodna pot po reki 108 milj in v jezerih 40 milj.

Zgradili bodo velike jezove za dviganje ladij.

VSTRAJNI VLOMILCI

Faunsdale, Ala., 14. julija. — Vlomilci so izvrtali 30 palev debelo steno Bank of Faunsdale, da so prišli do blagajne, iz katere so odnesli \$75.000 v bankovcih.

SUMLJIVA SMRT AMERIKANKE

Paris, Francija, 14. julija. — Pariška policija preiskuje zagonetno smrt Mrs. Kay Whelan-Gordon-Ellis, hčere Fr. Whelana, solastnika United Cigar Stores. Gospa je umrla v ameriški bolnišnici vsled preobitega zavžitja vspavalnih sredstev.

Leta 1926 se je poročila z angleškim dentistom dr. Gordonom Ellis, od katerega je bila pred desetimi dnevi v Parizu ločena. Teden po ločitvi je bila v navezestnem stanju prepeljana v bolnišnico. Policija hoče dognati, ali gre za nesrečo, ali za samomor.

PREKINJENA ZVEZA S SAO PAULO

Brazilska vlada je odredila vojaške priprave. — Vlada je dovolila visoko svoto, da se zatre revolucija.

Rio de Janeiro, Brazilija, 14. julija. — Vojaške priprave za splošni napad na državo Sao Paulo se nadaljujejo. Vlada je dovolila v ta namen 20.000 Contos Milreis (okoli \$1.450.000).

Vlada je odločna v svojem sklepu, da zatre revolucijo.

Predsednik Vargas je tekom dneva imel več konferene s svojimi pristaši, toda o vsebini posvetovanj ni bilo ničesar objavljeno.

Sao Paulo, Brazilija, 14. julija. Uporniki, ki hočejo prisiliti proviziornega predsednika Vargasa, da bi zopet vpeljal ustavno vlado, so odklonili posredovalno ponudbo, katero so jim ponudili strankini voditelji države Rio Grandes do Sul.

All American Cable, Inc., ki ima svojo kabelsko zvezo z vsemi mesti v Braziliji, naznanja, da so bile vse zveze z Brazilijo prekinjene.

PROHIBICIJSKA PREDLOGA ODBITA

Washington, D. C., 14. julija. Senator Glass je predlagal, da bi bil 18 amandment preklican, da pa bi bilo prepovedano v salonih prodajati opojno pijačo. Predloga je bila odklonjena, ko je senator Norris proti njej protestiral.

Glass je zahteval takojšnji sprejem svoje predloge, ki je določala, da jo mora 36 držav tekom sedmih let potrditi, predno more postati postava.

TRGOVEC PROTI TIHOTAPSTVU MORNARJEV

Washington, D. C., 14. julija. — Pred trgovskim odborom kongresa se je zglasil trgovec L. F. Savage iz Norfolk, Va. in se je pritožil, da mornarji ameriških bojnih ladij vtihotaplajo različno blago. Savage ima svojo trgovino v bližini vojnega pristanišča. Nek podčastnik mu je povedal, da je nek častnik na bojni ladji prejel pred kratkim \$5000 za svoje usluge pri tihotapstvu.

BELGIJSKI MAJNERJI OBDRŽIJO PLAČE

Bruselj, Belgija, 14. julija. — Vsled odločnega prtega belgijskih marjnerjev proti znižanju njihovih plač je ostala do novembra še stara plača.

AMERIKANSKA LETALCA V BERLINU

Moskva, Rusija, 14. julija. — J. Mattern in B. Griffin, katerih nameravani polet okoli sveta je bil končan pri Borisovu, sta z rednim potniškima eroplanom odpotovala v Berlin, od koder bosta s parnikom odpotovala v Združene države.

SPOR MED URUGUAY IN ARGENTINO

Nenadoma so bile prekinjene zveze med Uruguayem in Argentino. Argentinski izgnani general je bil na urugayski ladji.

Buenos Aires, Argentina, 14. julija. — Popoln in nenaden prelom diplomatskih zvez med državo Argentina in Uruguay je zelo poostiril razburjeni položaj v južnoameriških državah.

V Braziliji je revolucija in v Peru ter Ecuadorju; pogajanjem, ki imajo namen poravnati stari preprič glede meje med državama Paraguay in Bolivija, preti nevarnost, da bodo prekinjena; zdaj pa še pride prelom diplomatskih zvez med Argentino in Uruguay.

Ker je argentinska vlada verjela poročilom, da se je general Severa Toranzo, prejšnji vrhovni poveljnik argentinske armade, ki sedaj živi v izgnanstvu v Uruguayu, na urugayskem parniku pripeljal v Buenos Aires in se udeležil proslave dneva neodvisnosti Argentine 9. julija, je urugayska vlada naznanila, da je prekinila diplomatske zveze z Argentino.

Dokazano je bilo, da general Toranzo ni bil na urugayskem parniku.

Urugayska vlada je odklopila svojega poslanika iz Buenos Aires in je sporočila urugayskemu poslaniku da naj odpotuje iz Montevideo. Medtem ko so Urugayci navdušeno pozdravljali ta nastop vlade kot obrambo narodne časti, so Argentinci v velikem začudenju brali tozadevna poročila.

Splošno prevladuje mnenje, da bo ta spor kmalu končan, toda težko bo v Argentini vzdržati red, ker prekinjenje zvez pomeni konec skupnega delovanja obeh držav pri preganjanju vseh agitatorjev v deželi.

Mnogokrat po vojni je argentinska vlada prosila svojo sosedo, da naj prepreči delovanje argentinskih revolucionarjev v svojih mejah.

Argentinske patrolne ladje so že daleč na morju prišle nasproti urugayski križarki, ker je bilo razširjeno poročilo, da se na njej nahaja Toranzo. V pristanišču je bilo vse polno detektivov in policistov. In ko so se vrnili urugayski častniki, so sporočili vladi, da so bili zelo hladno sprejeti in da so jih za časa bivanja v Buenos Aires detektivji vedno zasledovali.

POVODENJ PRETI V INDIJI

Srinagar, Indija, 14. julija. — Nevarnost povodnj preteči več sto družinam v dolini reke Indus, ker je počil jez v severnem delu Kašmira. Velikanska množina vode dere v dolino, prebivalci pa beže v višje ležeče kraje.

Vlada je vse ogrožene vasi in mesta opozorila na pretečo nevarnost. Jez se nahaja v višini 17.000 čevljev in zadržuje vodo jezera velikega ledenika. Ko je leta 1929 voda nenadoma vdrla preko jezera, je rekla narasla za 50 čevljev in mnogo ljudi je utonilo v valovih.

BOJ PROTI ZNIŽANJU DO KONCA

Na potu so premogarjem zagrozili s puškami, ako se ne ognejo mestu.

Taylorville, Ill., 14. julija. — Oblasti v Christian County so sprejeli skupino iz Springfielda vračajočih se premogarskih stavkarjev s strojnimi puškami. Majnerjem so prepovedali iti v mesto. Prvi avtomobil se je takoj pri prvem povelju zastopnika mestne občine vstavil. In ž njim se je vstavila dolga vrsta avtomobilov Vozniki avtomobilov so poskakali iz avtomobilov in so hiteli naprej, kjer so se zastopniki mesta sicer umaknili, toda jim grozili z nasiljem, ako bi premo-garji hoteli voziti skozi mesto.

Springfield, Ill., 14. julija. — Tisoči stavkojočih premogarjev, ki so prili v mesto iz vseh krajev države, da protestirajo proti pogodbi glede plače med njihovimi voditelji in lastniki premogovnikov, so tekom dneva počasi odšli. Različni njihovi voditelji so izjavili, da bodo vodili boj proti znižanju plače do konca.

Več sto majnerjev se je napotilo proti glavnemu mestu Christian okraja, Taylorville, toda pred mestom sa jih vstavili zastopniki mesta ter jim zagrozili, da bodo streljali s strojnimi puškami, ako skušajo priti v mesto.

TIFUS V ČILE

Santiago, Čile, 14. julija. — V vasi Colulit blizu Puerto Monte je tekom epidemije tifusa umrlo 70 oseb.

MATI POKOPALA ŽIVEGA OTROKA

Windsor, Ontario, Kanada, 14. julija. — Mrs. F. Chuban, stara 37 let in mati treh otrok, je priznala, da je svojega novorojenega otroka živega zakopala v kleti nje-ke hiše.

Tri dni potem, ko je njen mož našel otroka, jo je policija aretirala. Rekla je, da je bila brez vsake pomoči, ko je porodila otroka ter je sama šla v hišo in tam otroka zakopala.

— Želela sem, da bi umrla otrok in jaz, — je rekla policiji. — Mati se nahaja v splošni bolnišnici zaradi opazovanja duševnega stanja. Ako bo otrok, ki se v obupnem stanju nahaja v bolnišnici, umrl, tedaj bo mati obtožena umora.

CAPONEJEV TOVARIS BO VISEL

Kalisz, Poljska, 14. julija. — Nekdanji član Caponejeve tolpe v Chicago, Josip Pacholek, je bil vsled roparskega umora obsojen na smrt na večalih. Pred nekaj meseci se je vrnil v domovino. Njegova dva tovariša, ki sta mu pri umoru pomagala, sta bila obsojena na do smrtno ječo.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

FRANK BRUNET, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 214 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Price of the paper: Za New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za inostranstvo za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Podpis brez podplata in oqebnosti se ne pridobujejo Denar naj se blagovni podplati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prelozijo bivališče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA, 214 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3578

ZA PRIZNANJE SOVJETSKE RUSIJE

Napeto gledajo oči Amerike na sovjetsko Rusijo, ki je edina dežela, sredi neizmerne gospodarske bede in povsod vidnega kapitalističnega razpada, ki gre navzgor.

Velikanski razvoj, ki se širi po celi deželi, povzroča po celem svetu samo občudovanje.

Tudi Združene države široko odpirajo oči v začudenju, da se more proletarska država tako naglo in lepe razvijati.

Sicer so se že zelo vplivni senatorji in odlični gospodarski izvedenci potegovali za to, da bi se Združene države politično in gospodarsko približale Rusiji, toda vsa ta priporočila so v Washingtonu zadela na gluha ušesa.

Toda tudi najbolj zamašeno uradno uho se bo moralo odpreti zgodovinskemu razvoju.

Najnovejši poskus, da bi prišlo do prijateljskih rusko-ameriških odnošajev prihaja od newyorškega industrijalca, Fredericka Pope, ki se sedaj na povabilo sovjeto-ov nahaja v Rusiji in si na vse načine prizadeva, da bi zblizal te veliki državi.

V tem prizadevanju ga podpirajo vodilni ruski vladni uradniki, ki se že samo iz finančnih vzrokov zavedajo velikega pomena tega problema in bi rajši danes kot pa jutri videli, da bi zopet napočila doba rusko-ameriških diplomatskih izmenjav.

Ta mož, za katerega se državni department na videz niti ne zmeni, je posebnost, katero morajo celo najbolj kapitalistični krogi vzeti resno.

Pope je ravnatelj Nitrogen Engineering Corporation v New Yorku, je zgradil prvo ameriško tovarno za barve in je že nekaj let svetovalec sovjetskega kemijskega trusta, čegar velikanske tovarne v Bereznikih so bile zgrajene pod njegovim nadzorstvom.

Pope se dobro zaveda, da ni mogoče kratkomalo iti preko nasprotujočega mišljenja in stopiti v medsebojne odnošaje obeh držav.

Njegov namen je dati obema državam priložnost, da dobite po tretji strani zanesljivo sliko o medsebojnih namenih in željah ter potem sami doženeti, ako ne bi obcejstransko naziranje moglo skupaj teči po eni strugi.

Ali da jasnejše povemo: Pope bo skušal Washington pregovoriti, da pošlje v Rusijo neuradnega opazovalca, ki bo zmožen, da si bo brez ovir mogel napraviti pravo, resnično sliko o ruskih razmerah ter bi v tem smislu poročal državnemu departmentu.

Ko bi na ta način bila enkrat nasprotja odstranjena in nejasnosti pojasnjene, bi mogla vlada iti korak naprej in razmišljati, ali bi bilo primerno, da se obnovi diplomatski odnošaji med obema državama.

To je njegov namen in njegova pot je prava.

Kot pravijo poročila iz Moskve, so vodilni sovjetski krogi popolnoma strinjajo s Popejem, ki se bo v kratkem vrnil v Ameriko.

Okoli Hooverja in Stimsona se vrte sanje glave, ki so polne strahu pred boljševiki, ter mislijo, da smejo brez kazni prezreti veliko državo s 140 milijoni prebivalcev.

Ako bo washingtonska vlada še dalje ostala na tem stališču, ki ni nič drugega kot izzivanje ruskega naroda, potem bo doživela in se prepračila, da bodo Združene države imele škodo tudi v drugem, ne pa samo v gospodarskem oziru, kot do sedaj.

Iz Slovenije.

Utopljenec sredi Ljubljane.

Opoldne 23. junija se je jela zbirati na Zmajskem mostu množica ljudi, ki so strmeli v vodo, v kateri je bil neki pesant opazil nekaj nenavadnega. Sprva je menil, da vidi v skaljnih smrdljivi Ljubljani samo sveženj obleke, naenkrat pa je opazil pod gladino goste vode tudi glavo utopljenca. Opozoril je stražnika, ki je o zadevi obvestil policijsko upravo in reševalno postajo. Reševalci so nemudoma prihiteli na breg, a so takoj uvideli, da gre za mričja. Pri dviganju neznanca iz vode se je izkazalo, da je že močno načet in da je ležal v vodi najbrže že več dni. kar je ugotovil tudi policijski zdravnik dr. Avramovič.

Utopljenec je star okrog 30 let, srednje postave, dolgih kostanjevih las, oblečen v črn suknjič, enak telovnik in sive, črtaste hlače, obut pa v črne čevlje na zadrgo. Pri njem niso našli razen žepnega nožiča in 80 Din v desetakih nikakih dokumentov.

Popoldne sta se zglasila na policiji Jakob Borle, hlapec pri prevozniku Rojcu na Tržaški cesti in Anton Kovačič, hlapec pri prevozniku Turku. Spoznala sta v utopljenca Ivana Kraševca, ki je bil hlapec pri Rojcu. Kraševca je bil zadnje čase precej depimiran in je prav gotovo šel prostovoljno v vodo. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Smrt dveh starih korenin.

Lani, 31. januarja je Pajsarjev oče, to je Matija Selan iz Dobrunj pri Ljubljani, praznoval svojo 90-letnico. 23. junija pa je ta pristna slovenska grča izdihnil svojo blago dušo. Pajsarjev oče je skoraj do konca svojega dolgega življenja sam gospodaril na svojem posestvu v Dobrunjah, bil pa je tudi tako trden, da je sam delal na polju in celo z veseljem kosil. Pošteno je vzgojil devet otrok, od katerih je eden na gruntu, dva sta župnika, in sicer v Svibnem in v Gozdu nad Kamnikom, eden je računski inšpektor na bankski upravi, eden pa gostilničar v Dobrunjah. Od starih hčera je ena poročena, tri pa so doma na gruntu. Do zadnjega je imel pokojni sijajen spomin in je rad pripovedoval še to, kar mu je njegov oče pravil o Francozih, dalje, kako je bil sam 12 let pri vojakih, se udeležil vojne z Italijo leta 1866, se bojeval s Pijemotezarji ob Gardskem jezeru, kako je bil v Benetkah in drugod. Spominjal se je, kako so gradili južno železnico skozi naše kraje. Živahno se je spominjal dogodka na Janšah, kjer so je izkupil "turnerji", kjer pa je bil smrtno zadet tudi kmetijski fant Jakob Rode. Spominjal se je tlake itd. Bil je dolgoletni občinski odbornik in cerkveni ključar.

Z njim je legel v grob eden pomnikov naših starih časov, vrl mož in dober ko zlato.

V Žalni pri Višnji gori je umrl trgovec in posestnik Josip Javornik st. Bolehal je sicer že od Božiča lanskega leta, ko ga je napadla pljučnica. Zadnje čase pa mu je srce zelo oslabilo in ga je smrt kar nepričakovano ugrabila. Rojen je bil 25. oktobra 1847 in bi torej čez nekaj mesecev dosegel častljivo starost 85 let. Že

v mladosti je začel s kupčijo in trgovino in sicer najprej z živino. Kasneje se je bavil poleg gostilne, ki jo je po prevratu opustil, z vinsko trgovino na veliko; naposled je tudi to opustil in se je poprijel samo lesne trgovine, ki jo še sedaj vodi njegova dva sinova. Vse to je začel z ne ravno velikim očetovim kapitalom, katerega pa je z izredno marljivostjo zelo povečal. Pri vsem ga je spremljala tudi izredna sreča; ni se pa zbal tudi nobenega truda in napora, včasih po cele noči ni spal zaradi trgovskih poslov. Njegovo trgovanje je bilo razpleteno od Francije in Španije do Tunisa, Alžira in Male Azije. Skoraj vsak človek od Ljubljane do Karlova je poznal.

Sreča v nesreči.

V torek, dne 21. junija popoldne, se je na Zagrebški cesti, ki pelje iz Novega mesta proti Gotni vasi tja čez Gorjance v Metliko in še dalje, pripetila hujša avtomobilska nesreča. Le srednemu slučaju je pripisovati, da ni pri tej nesreči prišel ob življenje ugledni poslovodja Šiškovce tovarne na Gorjancih, Zemljak. V torek se je peljal iz Gorjancev v Novo mesto Zemljak s svojim malim avtomobilom. Na Zagrebški cesti ne daleč od hiše Rodiča v Žabji vasi je srečal avtomobil Matkota, posestnika iz Gotne vasi, ki se je peljal iz mesta domov. Oba avtomobila sta se drug drugega pravilno umaknila. Ko pa je hotel Zemljak zapeljati svoj avto zopet na sredo ceste, se mu je naenkrat prelomil volan in Zemljak je izgubil nad vozilom oblast. Zaletel se je v občestni kamen. Močan sunek je mali lahki avto odbil tako močno, da je odletel na drugo stran ceste in od tam na njivo Rodiča, kjer je v pšenici obstal in šele tu se je Zemljaku posrečilo ustaviti motor.

Avto je precej poškodovan, dočim se Zemljaku ni nič zgodilo.

Strelna udarila v radio.

21. junija je bil v Brusnicah precej hud naliv med grmenjem in bliskom. Pri Žerjavinskih v vasi Žerjavini, ki leži sredi velikih gozdov in šteje tri hiše, so tako moderni, da imajo strelodvod in radio. 21. jun. je strelna zgrešila pravo pot. Udarila je namreč pri Žerjavinskih v strelodvod, odkočila iz žice, ki vodi v zemljo, v anteno ter se splazila prav v radio aparat in ga uničila. Tudi po anteni bi morala strelna iti v zemljo, ker je bila zveza z zemljo, ne pa zaradi aparatom. Je bila menda elektrika v aparatu močnejša kakor v zemlji.

Streli v prsa.

V torek, 21. junija se je mudilo v neki gostilni v Vel. Loki več fantov, med njimi tudi Ludovik Šlajpah, posestniški sin iz Vel. Lake. Pa je prišlo okoli desetih zveržer do prepira, med katerim je zaenkrat počilo in Šlajpah se je zgrudil, zadet v prsi. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer so mu nudili pomoč, vendar pa je velika nevarnost za njegovo življenje.

Pomotoma so ga pretepli.

V bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji leži Jože Kastelic, posestniški sin iz Vinjega vrha pri

Črnomlju, katerega so neki fantje v temi pretepli. Šel je namreč spat na domač hlev v mrvo. Pa so prišli tam mimo neki fantje in so mislili, da leže kak postopač na hlev. Zato so pridrli za njim in ga dobro nabili.

Novi grobovi.

V Ljubljani je umrl v visoki starosti 80 let Franc Pavšek, železniški nadspredovnik v pokojju.

V javni bolnišnici je umrl v četrtek 23. junija v starosti 25 let Vinko Novak, brezposelni delavec od Sv. Ambroža pri Novem mestu.

Isti dan je umrl v javni bolnišnici v starosti 47 let Martin Krivec, brezposelni delavec iz Nove cerkve.

V Polhovem gradu je umrla Helena Zupančič, mati izseljeniškega duhovnika v Franciji Val. Zupančiča.

V javni bolnišnici v Celju je umrla v starosti 77 let Marija Karunova, žena kočarja iz Št. Pavla.

Isti dan je umrla na Obrežni cesti v Celju v visoki starosti 82

let stara zasebnica Frančiška Puklova.

Umril je na Savi pri Jesenicah splošno znani tovarniški ključavničar Fr. Mencinger, pristna bohinjska korenina.

Napadalni vlomilci.

Na dvorišču posestnika Jožefa Habjanica v Vareji so se pojavili ponoči sumljivi moški, ki so hoteli vlomiti v stanovanje. Posestnik je postal pozoren na ropot ter jel gledat, kaj se zunaj godi. Čim je odprl vežna vrata, je dobil tako močan udarec po glavi, da je omedlel. Prepeljali so ga v bolnišnico. Za storilci je uvedena preiskava.

V Savi.

malo nad krajem, kjer se stekata Bohinjka in Dolinka, so našli zelo močno razpadlo truplo neznanega možkega utopljenca, ki so ga prenesli v mrtvašnico. Splošno se je domnevalo, da je to ponesrečeni Repovž, katerega je jeseni zasul plaz lapora pri gradnji hidrocentralne pod vasio Zasip. Ugotovili pa so, da najeden utopljenec ni pogrešani Repovž.

JUGOSLOVANSKI UMETNIKI V AMSTERDAMU

Za jesen pripravljajo holandski in jug. umetniki ter prijatelji umetnosti veliko in reprezentativno razstavo sodobnih umetnikov Jugoslavije v Amsterdamu. Holandska je znana kot dežela, kjer je likovna umetnost že stoletja na višini in kjer je občinstvo tudi umetnostno visoko izobraženo. Amsterdam je torej mesto, kjer se bo umetnost Jugoslavije takorekoč predstavila vsemu svetu. V Jugoslaviji organizira to razstavo belgrajsko društvo prijateljev umetnosti "Cvijeta Zuzoric" Razstavljena bodo dela v mestnem muzeju amsterdamskem. Razstava bo trajala od 10. septembra do 9. oktobra t. l. Društvo je povabilo k razstavi 69 slikarjev in 16 kiparjev Jugoslavije. Med temi so skoraj vsa znana imena iz likovne umetnosti Jugoslavije. Na splošno začudenje pa ni med povabljenih bratov Kraljev, saj sta prav ta dva slovenska umetnika že doživela lepe uspehe v tujini, na pr. v Benetkah. Da je "Cvijeta Zuzoric" tako prezrla oba Kralja, je zelo čudna. Stvar je tembolj čudna, ker brata Kralja sta pred kratkim razstavila v Beogradu in sta doživela pri belgrajski kritiki ugodno priznanje.

Med Slovenci so na razstavo povabljeni naslednji slikarji:

Olaf Globočnik, Rihard Jakac, Gojmir A. Kos, Miha Maleš, Veno Pilon, Franc Pavlovec, Matej Stern, Franc Tratnik, Ferdo Vesel, Drago Vidmar in Franc Zupan.

Od slovenskih kiparjev pa so povabljeni: Lejze Dolinar, Tine Kos in Peter Loboda.

Izmed hrvatskih in srbskih umetnikov so povabljeni le najodličnejši umetniki.

Vsak umetnik bo zastopan na razstavi z dvema, tremi svojih del. Nekateri bodo mogli razstaviti več.

Razstava bo torej dovolj reprezentativna in upamo, da bo obsegala tudi najboljša dela likovne umetnosti v Jugoslaviji.

Iz Jugoslavije.

Žalostna smrt mladega akrobata.

Jovo Rajak, učence ljudske šole v Jajcih, je prebil ves svoj prosti čas na reki Plivi, ki teče mimo hiše njegovih staršev. S tovariši iz sosesstva je poskušal v raznih umetniških, napeljal je čez reko vrvi, ki jo je pritrtil na obeli bregovih na močna drevesa, in poskušal hoditi po napeti vrvi. Ko je napravil kakih deset korakov, je nenadoma izgubil ravnotežje, kričnil in padel v deročo vodo. Tovariši so mu skušali pomagati, pa so se zaman trudili. Voda je zanesla dečka pod skale, izpod katerih se ni več prikazal. Neodoljiva želja po pustolovčinah in akrobatskih uspehih ga je privedla v smrt.

Boj orožnika z vlomilcem.

21. junija je bil v Dugi Resi v boju z nevarnim vlomilcem hudo ranjen orožnik podnarednik Peter Kuzmičič. Imel je službo na postaji ko je prihajal nočni zagrebški vlak. Na nasprotni strani je izstopil iz vlaka eleganten gospod z usnjatim kovčkom. Orožniku se je ta gospod zdel sumljiv in zato ga je pozval, naj se legitimira. Listine so bile v redu in so se glasile na ime: Josip Šoljič čevljar. Šoljič se je res tako pisal, se je iztrgal in pobegnul v temno noč. Orožnik je stekel za njim in ga pozval, naj se ustavi. Šoljič je pa potegnil revolver in dvakrat ustrelil proti orožniku ter ga z enim strelom zadal v nogo. Kuzmič se je zgrudil na tla. Šoljiču se je pa posrečilo, da je pobegnul. V njegovem kovčku so našli polno vlomilškega orodja, vitrihlov, kemikalij in dolg nož. Ker je bilo v Dugi Resi zadnji čas izvršenih več vlomov in tatvin, sklepajo, da jih je najbrže zagrešil pobegli Šoljič. Orožništvo je takoj začelo zasedovati zločinca.

zentatoivna in upamo, da bo obsegala tudi najboljša dela likovne umetnosti v Jugoslaviji.

Peter Zgaga

V nedeljo zjutraj sem bil na Salisbury Center, N. Y., kjer ima lepo domačijo rojak Swastnik, ki ga dobro poznajo skoro vsi slovenski lumberjaški širom Združenih držav. Dva ali trije njegovi sinovi so zaposleni v New Yorku — eden pri New York Edison Co. Pri njem sta tudi dva sorodnika, krepka fanta, ki ju je delo new-hampshirskih gozdih še bolj utrdilo.

Pa poznate Marka Rupnika? — sem vprašal Mr. Swastnika, ki je takoj pritrtil ter dostavil, da je njegov najboljši prijatelj.

Najbolj sem bil pa vesel njegovega ugotovila, da je vse do pičice res, kar je pisal Rupnik v Slovensko-Ameriški Koledar.

Maks in Lovre msta izmišljeni osebi, ampak sta ga zares lomila z Markom vred po severnih šumah.

Pa še z neko drugo izjavo me je prenesel. Mr. Swastnik.

Petindvajset let sva poročena. — je rekel, kazoč na svojo boljšo polovico — pa se nisva v tej dobi niti za trenutek sprla.

In tisti, ki ju poznajo že petindvajset let, so potrdili, da je res.

Salament — sem si mislil — takih je pa malo. Prav zares, malo jih je.

Pred tremi leti sem se seznanil v Little Falls z originalnim rojakom Tonijem, ki je veljal za enega najboljših karpenterjev po vsej okolici. Možak se verno držal: — Kadar se dela, se dela, kadar se pije, se pije.

In kadar pije, mu zabučil v glavi fikсна ideja, da je moj zlahtnik. Na vsak način in po vsej sili hoče biti moj zlahtnik. Dasi bi bil take zlahte zelo vesel, moram v svojo žalost konstatirati, da si nisva nič v sorodstvu.

Toda Toni se ne da tako zlepa ugnati v kozji rog.

Vstari kraj je pisal in veliko denarja potrošil, da so pregledali vse stare krstne knjige in urbarije, rod za rod, tja notri v srednji vek.

Ko sem ga letos srečal, sem ga vprašal: — No (Toni, kako sva si zlahta? — Obraz mu je kar žarel, ko mi je začel pripovedovati: — Tako sva si zlahta: če bi ti imel hčer in bi jo hotel jaz vzeti za ženo, bi morala pisati papežu za dovoljenje, da bi se smela vzeti.

Ah, tako je torej ta stvar, — sem pomislil ter iz globine srca zahvalil Boga, da mi ni dal hčere.

Zadnjič sem čital ugotovilo nekega znanega suhača, ki pravi, da ima prohibicija dvanajst dobrih lastnosti, ki so naslednje:

- 1. prohibicija je znatno zmanjšala in v nekaterih slučajih popolnoma odpravila pijančevanje;
2. prohibicija je omogočila ljudem, da imajo več denarja v bankah; nego so ga imeli prej;
3. prohibicija je dvignila naš ugled pred svetom, kajti le trezen narod zamore napredovati;
4. prohibicija je popolnoma preobrazila današnjo mladino, ki se s studom obrača od slabih šeg in navad svojih prednikov;
5. odkar imamo prohibicijo, hodi več ljudi v cerkev poslušat božjo besedo;
6. če bi ne bilo prohibicije, bi bile ceste polne pijancev;
7. pred prohibicijo je nesel delavec svoj zaslužek v salon, odkar imamo prohibicijo, pa da zaslužek svoji ženi;
8. izza uveljavljenja prohibicije se je umrljivost prebivalstva zmanjšala;
9. v najkrajšem času bodo tudi druge dežele sledile vzgledu Amerike;
10. odprava prohibicije bi pomenjala najhujši udarec za prebivalstvo Združenih držav;
11. pri volitvah ne bodo nikdar zmagali nasprotniki prohibicije;
12. sam Bog je navdahnul tiste može, ki so oblagodarili narod s prohibicijo.

To sem prečital in se globoko zamislil ter prišel slednjič do zaključka, da to ni dvanajst resnic, pač pa dvanajst strahovitih laži.

Vsled tega bom dostavil še trinajsto laž: — Peter Zgaga ni imel že dvanajst let na jeziku niti kaplje opojne pijače.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM. Table with exchange rates for various currencies and locations.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se! Advertisement for small ads with a large graphic and text.

SVETOVNA RAZSTAVA KRUHA

Na Trajanovem trgu v Rimu so nedavno imeli razstavo, ki je zanimiva za vse dežele in ljudi — razstavo kruha. Veliko zanimanje zanjo prča, da je prireditev popolnoma dosegla svoj namen. Razstavilo je okoli 60 evropskih in prekomorskih držav približno 6 tisoč vzorcev kruha. Tudi to pričča, da je kruh najbolj vsakdanje ljudsko živilo, ki ga ljudstva pripravljajo, mesijo in pečejo po svojem najraznovnejšem okusu in mu dajejo tudi primerno različno obliko.

Pojem "kruh" se krije s pojmom "civilizacija". Po vsebini in obliki kaže značaj ljudstva, ki ga je vmesilo in speklo ter ga je. Pri nekaterih kruhih se na ta način jasno vidi bujna domišljija, pri drugih stvarnost, primitivnost in profinjen okus, a tudi imovitost in revščina.

Da se vrši razstava kruha v Rimu, ni čisto slučajno. Rim je bil namreč mesto, ki je posrejevalo uvedbo kruha na evropski celini. Domneva se, da so kruh "iznašli" Kitajci, kar pa tudi ni povsem gotovo. Vsekakor pa je sigurno, da je kruh že zelo stara reč. V Tutankamnovi grobnici so pred leti med zlatom in dragotinami našli tudi kos kruha — znamenje, da so kruh poznali in pekli že egiptovski faraoni. Njih pripravljajo kruha je bilo seveda na znatno nižji stopnji kakor danes. Kakšnih 2000 let pr. Kr. so pekli kruh na ta način, da so testo razvaljali in ga položili na vroče, kjer se je spekel, posušil in dobil svojo rjavobaro. Na ta način pripravljajo in pečejo kruh še dandanes palestinska plemena v severni Africi, Siriji in sosednjih deželah, a tudi v Turčiji in na Kitajskem. Na tenko razvaljano testo, ki se položi na vroč kamen, dokler se ne speče, je praozbilka in predpoda našega današnjega kruha. Že stari narodi so umeli kruh tako pripraviti, da dolgo ni splesnel.

V primeri s temi primitivnimi praozbilkami kruha kaže današnji krušni izdelek civiliziranega sveta ogromen napredek, in to ne po vsebini in kakovosti, ampak tudi po obliki. Švica n. pr. kaže na razstavi v Rimu vse mogoče oblike svojih krušnih izdelkov, ki naravno pojasnjujejo dobro razmerje med človekom in kruhom. Vsak švicarski kanton, da celo vsak kraj, ima svojo posebno vrsto kruha, v mestih pa prevladujejo še posebne zmesi, ki dražijo okus in vabijo sladokusca h krušni mizi.

Če so švicarski kruhi rafinirano pripravljani, so italijanski primitivni, originalni samo po obliki. Ponekod jim dajejo podoben vencev, rogljev in kron, v nekaterih pokrajinah je podoben grotesknim živalim, v Silicii jedo celo hlebe, ki so proti vrhu okroženi.

Španski kruhi so v oblikovnem pogledu razkošni in kažejo bujnost fantazije, ki z njo razpolaga špansko ljudstvo. Nekateri kruhi so kakor damska pokrivala. Francija je v Rimu zastopana s kruhom v podobi palic in cevi. Anglija pa kaže v svojem oddelku hladnost in treznost: njen kruh ima samo en namen — in ta je, da gre čimprej v denar. Kakor je Anglež suh in ljubi makije in okrasja, takšen je tudi kruh iz dežele.

Rusija je zastopana na razstavi samo z dvema hleboma iz Tiflisa. Prvi kaže primitivno obliko, drugi pa ima podoben bumeranga. Balkanski kruhi kažejo refinement bližnjega Orienta. Američka pa se razkazuje tudi na rimski razstavi kakor konglomerat vsega, kar je izumil in izkoristil zapadni evropski svet.

KONEC TELESNIH PREISKAV NA AVSTRIJSKI MEJI

Avstrijski obmejni organi so dobili nalogo, da se ima v bodoče opustiti sleherni telesni preiskava potnikov. Za tortura, ki se je izvajala nad potujočim občinstvom zlasti prva leta po vojni, ko so ljudje potovali več nego sedaj, je navzela takšno obliko, da se je pristudila državnih oblasti sami.

Praksa se je opustila poglavitno zaradi tega, ker je postala ta metoda občinstvu tako mrzka, da je zaradi nje začelo opuščati potovanje v Avstrijo. Vsakdo namreč, najsi je bil sumljiv ali nesumljiv, je bil vedno izpostavljen nevarnosti, da izvrše na njem telesno preiskavo. Ljudje so se zategadelj rajši izogibali takšnemu ponižanju s strani carinskih organov in sličnih manipulativ in so ostajali doma. V splošnem pa se je praksa opustila še iz drugih razlogov: telesne preiskave so bile skoraj vedno brez rezultata, kajti tihotapeci denarja so ubrali zdaj druga pota in najemajo agente, da jim drugače prenašajo denar čez državno mejo.

ODSTRANJENJE GUB!

Z likanjem zgladimo in poravnamo nagubano in zmečkano obleko, katero smo zmečkali s pranjem, z gibanjem in nošenjem. Da si olajšas to delo, na vsak način rabi dober likalnik — električni likalnik.

Samo enkrat poskusi nov električni likalnik. Novi električni likalnik so ravno tako mnogo boljše kot starejši, kot stari gladilniki, katere smo ogrevali na peči.

Moderni likalniki so boljše izdelani. Imajo gladkejšo likalno ploščo in se tudi bolj enakomerno razgrejejo.

V naših izloženih oknih je videti več vrst likalnikov — ne-avtomatične po nizkih cenah in avtomatične likalnike, pri katerih preminjša toplota, da je primerna blagu, ki ga likaš.

Ne-avtomatični likalnik po \$2.50 in več
Avtomatični likalnik po \$4.95 in več

Prodajajo se na obroke.

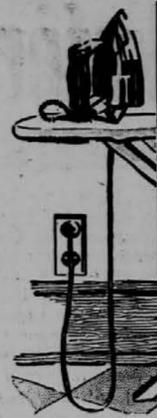
The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

Električne priprave se prodajajo tudi po mnogih trgovinah za pohištvo in z železino ter drugih trgovinah.

ŽENSKO VMEŠAVANJE V LABORATORIJ ZA VREME

Iz Berlina poročajo, da je največji sodobni nemški dirigent Furtwängler odstopil od glasbenega vodstva Wagnerjevih svečanosti v Bayreuthu 1933. Vzrok njegovega odstopa je Winifred Wagner, vdova po pokojnem Siegfriedu Wagnerju.

Baje so bile difference med Furtwänglerjem in gospo Winifred že dalj časa občutne. Furtwängler je zahteval, da se vrše vse predstave izključno pod njegovim umetniškim vodstvom. Tega pa gospa Winifred ni dopustila. Nepristano se je vmešavala v zadeve, ki so bile izven njene območja in je celo določala, kateri pevci in pevke smejo nastopati v gotovih Wagnerjevih operah. S tem je rušila avtoriteto svojih dirigentov. Furtwängler se temu režimu ni hotel pokoriti, zato je odstopil.

Da popravi vrzel, ki je nastala s Furtwänglerjevo demisijo, se je Wagnerjeva vdova pogodila z italijanskim dirigentom Toscaninijem, ki je že pristal na to, da bo prihodnje leto v Bayreuthu dirigiral predstave dveh oper. A tudi Toscanini ne pojde v Bayreuth brez grenkih občutkov. Saj je splošno znano, da je imel pri svojem zadnjem gostovanju v Bayreuthu težke konflikte z gospo Winifred, ki se je tudi nasproti njemu vedla zelo oblastno. Ko se je pozneje mudil v Ameriki so listi poročali o njegovi izjavi, da vlada v Bayreuthu namestu Wagnerjevega duha banalno gledališče. Wagnerjeva vdova, ki se smatra za nositeljico bayreuthske misije, je vsekakor molče pogoltnila te besede in angažirala Toscaninija pač edino zaradi tega, da ji ne ostane gledališče prazno kar bi se spričlo izostanka dirigenta Furtwänglerjeve kakovosti prav lahko zgodilo.

PO 12 LETIH KAZNOVAN UMOR

V Weimarju na Nemškem je bil obsojen na smrt 37 let stari kmečki hlapec Alfred Ritter, ki je pred 12 leti umoril neko dekle. Ritter je svojo žrtev umoril 18. februarja 1920 na skrivaj s 16 vbovljaji. Mrtvo truplo je vrgel v vodo. Ko so zločin odkrili, so takoj osumili Ritterja in ga zaprli. Kmalu so ga pa morali izpustiti, ker so njegovi svojci, posebno pa njegov prijatelj, pričali, da se Ritter tistega večera ni ganil od doma. Zato so pozneje prijeli več drugih vaščanov, med njimi tudi gospodarja umorjenega dekleta, in so jih obdolžili strašnega zločina. Ker so tudi ti izpričali svojo nedolžnost, so jih izpustili in umor je ostal nekaznovan.

Pred kratkim pa se je Ritter sprl s svojim prijateljem, ki je pred 12 leti zanj pričal. Prijatelj je v svoji jezi šel na sodišče in tam povedal, da je pred 12 leti govoril laž.

Na podlagi tega so vnovič prijeli Ritterja, ki je naposled priznal svoj zločin, za katerega je bil potem obsojen na smrt.

NI SE PREOBLEKLA V MOŠKEGA

L. 1930. je zmagala pri evropski lepotni konkurenci v Parizu mlada Grkinja Elza Diplarakov, ki se je poslej posvetila pisateljstvu, kjer pa ima znatno manj sreče kakor pri lepotnih tekmah. O tej dami so nedavno nekateri evropski listi poročali, da se je preoblekla v moškega vtihotapila v samostan menihov na sveti gori Athos, kar je bilo sporočeno patrarhu v Carigradu, ki jo je zaradi te oskrumbe izobčil iz cerkve. "Paris Soir" pa zdaj preključuje te vesti in jih proglašja za izmišljene. Diplarakov pač potuje po Evropi, a ni bila v athoskem samostanu, ker je tja ženskam vstop prepovedan.

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov:

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov.

Rojaki, vpoštevajte to!

Štem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

BABJAVAS

CLARA VIEBIG

22

Notri je stala monštranca, pokrita z belim prtičem, poleg nje kelih in skrinjica za hostijo; v drugem predalu pa nekaj steklenic vina za okrepljeno duhovniku. In tam v najnižjem predalu sama zaprašena in polomljena stara navlaka, pod njo zmečkana krstina posoda. In tam s štrlečimi polomljenimi konicami, nekaj kosov starih oltarnih svečnikov.

Duhovnik se je sklonil in stikal po šari. Peter se je sklonil z odprtimi usti in razprtimi očmi težko dihaajoč čez njegova rame.

— Tukaj, — je rekel župnik in mu ponudil nekaj ročic od svečnikov, — samo kositer, toda zdaj vreden kot zlato. Ali je to dovolj za popravilo?

Peter je preletel z naglim pogledom; v trenutku je zagledal krstno posodo in jo zvelkel duhovniku čez rame. — Ne, — je odgovoril naglo, tehtal je posodo za trenutek v roki in jo potem napol skril za hrbet, — to še tudi potrebujem!

— Le vzemi! Le vzemi kar potrebuješ, moj sin, — se je muzal župnik, vesel Petrove uslužnosti. — Vse je še iz prejšnjega stoljetja, krama brez vrednosti; takrat se je morala naša cerkev posluževati za svoje svete namene ubogih kositrenih posod. Toda svetniki jih bodo v tvojih rokah posvetili. — Uf, — dvignil se je stokajoč s kolen in brisal prah s svojih hlač, — kako je to neprijetno! Če bi to le malo slutil, ko sem da vi tako mirno spal! Zdaj pa pojdi, moj sin! Položil je Petru na rame roko, kakor bi ga blagoslavljal. — Svoje roke si dal v službo za dobro delo. Quod bonum felix faustumque sit. Pa kmalu spravi domov lestence, cerkovnik ti bo pomagal.

Peter ni nič več odgovoril: s krstno posodo, skrito pod suknjicem in ročicami svečnikov, vsem vidnimi, je hitel iz cerkve.

Zunaj se mu je pridružila Tina; zgledalo je, da jo zebe in tesno se ga je tiščala, kot bi se hotela ob njem ogreti.

— Ali se jeziš name, Peterček?

— Ne, — je zagodrnjal raztreseno. Koracela je poleg njega. — Peterček, ali boš šel v nedeljo z nami v Oberkeil? Pri Paulju bo ples. Poišči me pri godbi, potem, — v njenem pogledu se je zrealila za reča obljuba.

Ko je molčal, so se zaiskrile njene oči, porogljivo se je namrdnila. — Oh, to je dobro, da pridejo tjakaj tudi moški. Ti si vendar tako uboga reva, saj nimaš niti beliča, da bi pogostil svoje dekle!

To ga je zadelo! Segel je v naprsni žep in samo malo povlekel iz njega tolar, da se je posvetil. — Ali vidiš zdaj, da nisem tako reven, he? Če le hočem. Ali? — stresel je zanikajoče glavo, okrenil ji hrbet in z naglimi koraki odšel; danes ni prav nič šepal, tako pokonec je stopal in tako krepko, kot nekdo, ki nosi v žepu zmago.

Z odprtimi usti je zijala Tina za njim — tolar, toliko denarja?! Kot veter je tekla za njim! ko ga je dohitela, ga je prijela za krajece suknjice. — He, Peterček, he, kje si dobil tolar? Povej mi vendar, Peterček, moj ljubi Peterček!

Za trenutek je pomislil, potem pa se je zvitro nasmehnil. — Podedoval, — ji je zašepetal v uho. — Pst, pst, da boš držala jezik za zobmi. Nikomur ne smeš o tem nič povedati, še več jih bom dobil. Ali, — udaril se je samo po prsih.

— Nikomur ne bom povedala, pri Bogu, da ne, — ga je zagotavljala.

— Zdaj pa me boš poiskal pri godbi, kaj ne? — Laskala se mu je in ga vlekla v stran med živo mejo, ki je kljub temu, da je bila že gola, vendar še dobro ščitila pred tujimi pogledi. Tam ga je divje in strastno poljubovala.

Kar mešalo se mu je v glavi; neko divje veselje se ga je nenadoma polastilo. Vse je mogel imeti, vse! Z viškom je objel Tino čez voljno telo in jo zavital v zraku. —

Tako priden, kot to popoldne še ni bil Peterček nikdar v svojem življenju. Iz vseh kotov je znesel skupaj svoje orodje, glasno je zmerjal, če mu je katero manjkalo in ni odnehal toliko časa, da je imel vse skupaj.

V kamri poleg izbe, ki je dobivala slabotno svetlobo skozi neko luknjo, je uredil

svojo delavnico. Mizo je zavlekel tje, edino svetilko in pručico.

Lucija ga je s smehom opazovala, nič ni vedela, kaj bi si o vsem tem mislila. Ko mu je ugovarjala, da ji je odnesel najboljše stvari iz izbe, jo je uščipnil v nežno lice in jo počeegetal pod brado.

— Še lepo se boš imela, — je mrmral in se smehljal sam vase; potem je vzel kladivo in ga preizkušal na mizi. — Zdaj se ne, toda kmalu. Peterček je premeteneč. — Dober dan, tolarjev Peterček, — je napravil poklon. — Koliko stane ves svet?!

Ponosno se je zravnal, razrepenčil in tiho zapel:

"Tolar, tolar iz roke potuje, kotali vedno se dalje in huje, cincincin, tolar — — —"

— Prokleta baba! — je zakričal nenkrat ves prestrašen na ženo, — kaj pa iščeš tukaj? Zenske nimajo tukaj nič opraviti! — Porinil jo je iz kamre in zaklenil.

Z otrokom v naročju je odšla Lucija v vas. Kljub neprijetnemu vremenu je postajala ob vratih in klepetala. Zdaj jo je ena, zdaj druga poklicala notri; ponudila ji kavo in namazan kruh ter jo izpraševala na vso moč.

Kakor leteči ogenj se je razširilo po vasi: — Moffert je podedoval! Kdo je to zvedel, ni nihče prav vedel; toda prisegali so na to, kakor na amen pri očenahu.

Lucija se je nedolžno smejala, rekla ni niti "ne" niti "da" — kaj pa je vedela o tem? Toda izrabila je priložnost, tako rade se niso nikdar ženske dajale. Ko se je vračala v hrib k bajti, je bila težko obložena s krompirjem, kruhom in slanino; za več dni je imela vséga dovolj. Sita in zadovoljno je zaspala.

Šele pozno po polnoči, petelini so že peli v prebujajoče jutro, je zlezal Peterček v posteljo.

Iz razbitega zrealala poleg postelje je bučljil vanj bled, nenavaden obraz. Tako še ni Peter nikdar izgledal, ustrašil se je samega sebe. Stiskal je ustnice kot bi morale skriti neko skrivnost; njegove oči so begale boječje prežeč okoli, kot oči tate, ki se boji, da bi ga kdo presenetil.

Zapraskala je miš; ustrašil se je in hitro ugasnil svetilko.

Skozi zastrto okence se je prikradel v izbo žarek meseca in slikal svetle okrogle pege na vrata v sosedno kamro. Peter je smuknil v srabei bos k oknu in zagrnil še tesneje eumjo, brižljivo poizkusil, če so vrata v delavnico zaprta in skril ključ za odkrušeni kamen ognjišča.

Šele potlej je zlezal drgetajoč od mraza v posteljo. Toda ni se mogel ogreti. Mraz ga je stresal in z žarečimi, široko razpetimi očmi je ležal, preganjan od dvomov in bojazni. Ali se mu bo tudi posrečilo?! — — — Kaj je rekel župnik? "Nebeška kraljica se te bo usmilila!" — — — Obljubljam ti svečo, tako debelo kot je moja roka, ne, še debelejšo, — je mrmral. — Ne dve! In svilen obleko, in maše za uboge duše v vical.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potstrežbo, in kdor je od večšega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanje zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam! /

Metropolitan Travel Bureau

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Tukaj boste našli knjigo katera vas bo zanimala

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80
v najfinije usnje trda vez. 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 80
v usnje vez. 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinije usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 80
v najfinije usnje vez. 1.20
v najfinije usnje trda vez. 1.50
v cel. celluloid vez. 1.20

NEDESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.00
v najfinije usnje vez. 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.80

MARIJA VARIHNJA
fino vez. 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinije usnje trda vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:
Ujeha Jstariši, fina vez. 1.00
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50
najfinije usnje 1.60
Zvonice nebeski, v platno 80
fina vez. 1.00
Vjenac, najfinije usnje 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayer Book, v barvno platno vezano 30
v belo kost vezano 1.10
Come Unto Me 30
fino vezano 35
Key of Heaven: fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 1.20
(ZA ODRASLE)
Key of Heaven: v celod vezano 1.20
v celod najfinije usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2.00
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Američanci (Trunk) 5.00
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10
Boj naših zdravilnih boleznih 75
Cerkniško jezero 1.50
Domači zdravnik po Knjaji: broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govodreja 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri računar 75
Jugoslavija (Melik) I. zvezek 1.50
2. zvezek, 1-2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skalkley) 2.00
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kubična računica 75
Liberalizem 50
Ljubavna in slobodna pisma 35
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75
Mladencem, I. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 99 centov)
Mlekarstvo 1.00
Nemško-angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.00
Najboljša slov. kuharica, 668 str. 5.00
lepo vez. (Kališek) 5.00
Nemščina brez učitelja: I. del 30
2. del 30
Največji splošni ljubavni in drugih pisem 75
Ojačen beton 50
Obrtno knjigovodstvo 2.50
Pecelninarstvo, broširano 1.50
Pravila za otroke 65
Učna knjiga in berilo istega jezika 60
Pališne moštje na alkoholni podlagi 75
Praktični računar 75
Prave in revolucije (Pitamic) 30
Predhodniki in idejni osemletni ruskega idealizma 1.50

Radio, osnovni pojmi iz Radijske tehnike, vezano 2.00

broširano 1.75
Računar v kronski in dinarski veljavni 75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar 90
Ročni splošni vsakovrstnih pisem 50
Solnčenje 50
Silke iz živalstva, trdo vezano 90
Slovenska narodna mladina (obsaga 452 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana 3.00
Sadno viso 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Spolna nevarnost 25
Učbenik angleškega jezika: trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedci 80
Vročilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 60
Zdravilna zelišča 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) II. zvezek 80
Prorokovalne karte 1.00

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsod dobro, doma najboljše 65
Agitator (Kersnik) broš. 80
Andrej Hofer 50
Beneška vedeževalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mesec 40
Bele noči, mali junak 60
Balkansko-Turška vojska 50
Balkanska vojska, s slikami 35
Boj in zmaga, povest 20
Blagajna Velikega vojvode 60
Belfegor 80
Boy, (roman) 65
Burska vojska 40
Beatni dnevniki 60
Božično darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Šmarni gori 20
Cankar: Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 80
Moje življenje 75
Romantične duše 60
Čarovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Cvrtke 25
Čebelnica 35
Črtice iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in razne povesti — Spisali MURČINSKI 60
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 35
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do Obrida in Bitoja 70
Doli z orožjem 50
Dve sliki: — Njiva; Starica 60
Devica Orleanska 50
Dubovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in škrateljci 40
Elizabeta 35
Fabiola ali cekar v Katakombah 45
Fran Baron Trenk 35
Filozofska zgodba 30
Fra Diavolo 30
Gozdovnik (2 ZVEZKA) 1.20
Gospodarska sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 40
Grška Mytologija 1.00
Gusarji 75
Gusar v oblakih 80
Hadži Murat (Tolstoj) 40
Hišni papež, vez. 1.00
Hektorjev meč 50
Hedvika 40
Hudi časi, Blage duše, veselogra 75
Helema (Kmetova) 40
Hudo Bredno (II. zv.) 35
Humorske, Groteske in Satire vezano 80
broširano 60
Izet g. Broučka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolca 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Menclinger: 2 zvezka 1.50
Igračke, broširano 50
Igralec 75
Jagne 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernat Zmagovac, Med pisavi 50
Jutri (Strug) trdo vez. 75
broš. 60
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.00
0. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75
Juan Mserija (Povesti iz špankega življenja) 50
Kako se senj jaz likal (Alešovec) I. zvezek 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. 60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 60
Korejska brata, povest iz mislonov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kipečki punt (Šenoa) 60
Kuhinja pri kraljevi gosli nožici 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 60
Križev pot patra Kupljenka 70
Kaj se je izmislil dr. Ota 45
Levstičkovi zbrani spisi 90
I. zv. Pesmi: Ode in elegije; Sonete; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik) 70
5. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike 70
Trdo vezano 1.00
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovca, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd. 60
Lov na ženo (roman) 80
Lucifer 1.00
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 75
Maron, krščanski detek iz Libana 25
Mladih zanikernicov lastni životopi 75
Minarjev Janez 50
Musolino 40
Mrvi Gostac 35
Mali Klatež 70
Mesija 50
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladinski sreci, Zbirka povesti za slovensko mladino 25
Misterija, roman 1.00
Možje 1.50
Na različnih potih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmira 40
Naka vsa, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trdo vez. 70
Naša leta, trda vez. 70
broširana 50
Na Indijskih otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na krvavih poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bližnjega slovenskega polka 1.30
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25
Onkras pragozda 80
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
mekko vezano 50
Praprečanove zgodbe 35
Pasti in zanki 25
Pater Kajetan 1.00
Pingvinjski otok 60
Povest o sedmih obolenih 50
Pravica kladiva 50
Fabrični iz Roza (Albrecht) 35
Pariški zlatar 30
Prihajač, povest 60
vozigalec 25
Papežinja Fausta 1.60
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.00
Po strani klobuk 50
Plat zrona 50
Pri stricu 60
Prst božji 30
Patrica, povest iz irske junške dobe 30
Prva ljubezen 30
Po gorah in dolinah 80
Pol litra vipavca 60
Poslednji Mehikanec 30
Pravljice H. Majar 30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu 35
Prigodbe čebelnice Maje, trda vez 1.00
Ptiče selivke, trda vez 75
Pred nevihto 35
Popotniki 60
Poznava Boga 30
Pirni 30
Povodenj 30
Praski judek 25
Prisega Hurovskega glavarja 30
Pravljice in pripovedke (Košutnik) I. zvezek 40
2. zvezek 40
Prvic med Indijanci 30
Prepajanje indijanskih mislonarjev 30
Robinson 30
Revolucija na Portugalskem 30
Rdeča in bela vrtnica, povest 30
Roman zadnjega cesarja Habshuriana 1.50
Rdeča megla 75
Rdeča kokarda 1.25
Seržant Diavolo, vez. 1.60
Slovenski šaljivci 40
Slovenski Kolozov, trd. vez. 75
Stric Tomova kočja 50
Sueški invazija 35
Skrivnost najdenke 35
Škoki širne loadije 30
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabska) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914-1918 1.25
Sredozimel, trd. vez. 60
broš. 40
Stranote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Smrt pred hišo 65
Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologija, broš. 80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjega lovca, Potopiani, roman 30
Študent naj bo, V. zv. 35
Sveta Nothurga 35
Spisje, male povesti 35
Stesolodce 30
Sopek Samotarke 35
Steta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90
SHAKESPEAREVA DELA: Machbet, trdo vez. 90
broširano 70
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Skrivnost najdenke 50
Splošna Knjižnica: St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvorna povest, 104 str., broširano 35
St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvorna povest, 181 str., broš. 50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Paletne klasje, izbrana pesmi, 184 str., broširano 50
St. 5. (Fran Mulčinski) Gospod Fridolin Žolna in njegove družici, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano 25
St. 6. (Novak) Ljubosumnost 30
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35
St. 8. Akt štev. 113 75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Termone, religiozna karikatura in minulosti, 55 str., broš. 25
St. 11. (Pavel Golla) Peterčkove poslednje sanje, božična povest 30
St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, posle venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 13. (Fran Milčinski) Nadejda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperrin 40
St. 16. (Janka Sauer) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Maringer) Verne duše v vlač, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str. 30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovčevega grajščaka, veselogra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 strani, broširano 25
St. 19. (Gerhart Hauptman) Petoletni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komuraski, japonski roman, iz češnje prev. dr. Fran Bradač, 154 strani, broš. 45
St. 21. (Frlolin Zolna) Drvnajet kratkočasnih zgodbi, II., 73 str., broš. 25
St. 22. (Toisto) Kreutzerjeva soneta 60
St. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslo. C. Goljar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Hulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90

SERŽANT DIAVOLO, vez. 1.60

Slovenski šaljivci 40
Slovenski Kolozov, trd. vez. 75
Stric Tomova kočja 50
Sueški invazija 35
Skrivnost najdenke 35
Škoki širne loadije 30
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabska) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914-1918 1.25
Sredozimel, trd. vez. 60
broš. 40
Stranote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Smrt pred hišo 65
Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologija, broš. 80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjega lovca, Potopiani, roman 30
Študent naj bo, V. zv. 35
Sveta Nothurga 35
Spisje, male povesti 35
Stesolodce 30
Sopek Samotarke 35
Steta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez. 90
broširano 70
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Skrivnost najdenke 50

Splošna Knjižnica:

St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvorna povest, 104 str., broširano 35
St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvorna povest, 181 str., broš. 50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Paletne klasje, izbrana pesmi, 184 str., broširano 50
St. 5. (Fran Mulčinski) Gospod Fridolin Žolna in njegove družici, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano 25
St. 6. (Novak) Ljubosumnost 30
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35
St. 8. Akt štev. 113 75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Termone, religiozna karikatura in minulosti, 55 str., broš. 25
St. 11. (Pavel Golla) Peterčkove poslednje sanje, božična povest 30
St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, posle venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 13. (Fran Milčinski) Nadejda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperrin 40
St. 16. (Janka Sauer) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Maringer) Verne duše v vlač, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str. 30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovčevega grajščaka, veselogra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 strani, broširano 25
St. 19. (Gerhart Hauptman) Petoletni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komuraski, japonski roman, iz češnje prev. dr. Fran Bradač, 154 strani, broš. 45
St. 21. (Frlolin Zolna) Drvnajet kratkočasnih zgodbi, II., 73 str., broš. 25
St. 22. (Toisto) Kreutzerjeva soneta 60
St. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslo. C. Goljar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Hulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90

SERŽANT DIAVOLO, vez. 1.60

Slovenski šaljivci 40
Slovenski Kolozov, trd. vez. 75
Stric Tomova kočja 50
Sueški invazija 35
Skrivnost najdenke 35
Škoki širne loadije 30
Sanjska knjiga, mala 60
Sanjska knjiga, velika 90
Sanjska knjiga, (Arabska) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914-1918 1.25
Sredozimel, trd. vez. 60
broš. 40
Stranote vojne 50
Stiri smrti, 4. zv. 35
Smrt pred hišo 65
Stanley v Afriki 50
Spomin znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Anthologija, broš. 80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev 30
Sin medvedjega lovca, Potopiani, roman 30
Študent naj bo, V. zv. 35
Sveta Nothurga 35
Spisje, male povesti 35
Stesolodce 30
Sopek Samotarke 35
Steta noč 30
Svetlobe in senca 1.20
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trda vez. 90

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez. 90
broširano 70
Marjetica 50
Materina žrtve 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Skrivnost najdenke 50

Splošna Knjižnica:

St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvorna povest, 104 str., broširano 35
St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvorna povest, 181 str., broš. 50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani 35
St. 4. (Cvetko Golar) Paletne klasje, izbrana pesmi, 184 str., broširano 50
St. 5. (Fran Mulčinski) Gospod Fridolin Žolna in njegove družici, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano 25
St. 6. (Novak) Ljubosumnost 30
St. 7. Andersonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35
St. 8. Akt štev. 113 75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Termone, religiozna karikatura in minulosti, 55 str., broš. 25
St. 11. (Pavel Golla) Peterčkove poslednje sanje, božična povest 30
St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, posle venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 13. (Fran Milčinski) Nadejda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperrin 40
St. 16. (Janka Sauer) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Maringer) Verne duše v vlač, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str. 30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka lukovčevega grajščaka, veselogra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 strani, broširano 25
St. 19. (Gerhart Hauptman) Petoletni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komuraski, japonski roman, iz češnje prev. dr. Fran Bradač, 154 strani, broš. 45
St. 21. (Frlolin Zolna) Drvnajet kratkočasnih zgodbi, II., 73 str., broš. 25
St. 22. (Toisto) Kreutzerjeva soneta 60
St. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslo. C. Goljar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Hulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90

Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90

Št. 26. (L. Andrejev) Črna mase, poslo. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35
Št. 27. (Fran Erlavec) Brezposelnost in problemi skupstva za brezposelnost, 80 str., broš. 33
Št. 28. Tarzan sin opie, trdo vez. 1.20
Št. 29. Tarzan sin opie, trdo vez. 1.20
Št. 31. Roka roko 25
Št. 32. Živeti 25
Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojsna z Jugurto, poslo. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50
Št. 36. (Kauver Meško) Listki, 144 strani 65
Št. 37. Domače živali 30
Št. 38. Tarzan in svet 1.00
Št. 39. La Boheme 90
Št. 47. Misterij duše 1.00
Št. 48. Tarzanove živali 90
Št. 49. Tarzanov sin, trd. vez. 1.20
Št. 50. Silka De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romance 30
Št. 51. V metcu 1.00
Št. 55. Namikljeni bolnik 50
Št. 56. To in onkraj Solle 30
Št. 57. Tarzanova mladost, trd. vez. 1.20
Št. 58. Glad (Hamsun) 90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz življenja doma, I. del 1.00
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja doma, II. del 1.00
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
Št. 62. Idijet, I. del (Dostojevski) 90
Št. 62. Idijet, II. del 90
Št. 64. Idijet, III. del 90
Št. 65. Idijet, IV. del 3.25
Vsi 4 deli 3.25
Št. 66. Kamela, skozi uho sivan-ke, veselogra 45
Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.00
Tik za ardele 70
Tatič, (Berk), trd. vez. 75
Tri indijanske povesti 30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 65
Tri legende o razpelu, trd. vez. 65
Tri rože 80
Tisoč in ena noč: I. zvezek 1.30
11. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.00
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robitvu (Matičič) 1.25
V gorakem zakotju 35
V oklopujaku okrog sveta: I. del 90
2. del 90
OBA SKUPAJ 1.80
Veliki inkvizitor 1.00
Vera (Waldova), broš. 35
Vojska na Balkanu, s slikami 25
Vrinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75
broširano 60
Volk spokornik in druge povesti, I. del, trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35
V pustiv je šla, III. zv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 25
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in prepovedi 60
Zajec smrti 60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60
Za krubom, povest 35
Zadnja kmetijska vojska 75
Zadnja pravda, vez. 75
Zgodovina o norivnem Slovaku 35
Zmaj iz Bosne 70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Alešovec, 3. zv. skupaj 1.50
Zlatokopi 30
Ženi in nje Koprivlje 45
Zlata vas 50
Zmaj in konce gde Parja 45
Zbirka narodnih pripovedk: I. del 40
II. del 40
Znamenja štirih (Doyle) 50
Zgodovinske anekdote 30
Z ognjem in mečem 3.00
Zlečina in kazen: I. in II. zvezek 1.00
vezana 1.25
Zgodbe Napoleonevega buzarja 60
Zgodbe zbirnika Muznika 70
Zlata panta 90
ZBIRKA SLOVENSKE POVESTI: I. zv. Vojvoda ali poganstvo 35
2. zv. Hudo brezdeje 35
3. zv. Veselo povesti 35
4. zv. Povesti in slike 35
5. zv. Študent naj bo. — Naš vseh-danji kruh 35

SPISI ZA MLADINO (GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti 50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 9 povesti 50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat 50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti 50
IGRE
Beneški trgovci, Igrokaz v 5. dejanju 60
Cyril de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. delj. 60
Gospa z morja, 5. delj. 75
Lokalna železnica, 3. delj. 50
Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja 30
Ob vojaki, Igrokaz v štirih slikah 30
Tončičove sanje na Mladavščev večer. Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60
R. U. K. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75
Veronika Deseniška, trda vez. 1.50
Za križ in svobodo, Igrokaz v 5. dejanjih 35
Ljudski oder: 4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
Zbirka ljudskih iger: 3. snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaska dek

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NOČ

Ne vem, je li pri drugih tudi tako, a meni se lepota življenja in sveta kakor tudi življenja gorje in boleat v vsi svoji velikosti in nezamislivosti razodeva najjasneje in najživeje v mraku, v tmini, v noči. Bodisi v tišini noči, ki objame in zagrne človeka od vseh strani kakor mehke, skrivnostne zavese, iz katerih prihajajo — kakor na pozornici junaki pred strmeče gledalce — spomini in izza večeršnjega dne; bodisi v nočeh, razbleanih od zbesnelih viharjev, tutečih čez svet v nesnosti in obupu Dantejevih večnih obsjencev. Dan je živobarven kalejdoskop; kalejdoskop, oblaten in onečaščen po obilici brezmišelnih, glupih gladalcev. Kaj je vse zamišljenemu v izkjučujoči oddaljenosti in ponosni osamelosti stoječemu človeku lepota, ki jo sme otipati in omadeževati vsak bebec in razuzdane s svojimi gladnimi, blatnimi očmi? A ponoči uživa človek lepoto sam. Vidi jo le moje oko, uživa jo le moja misel, boša le moja duša, moli le moje srce. Svet je, samo meni cvetoč; nevesta, izključno meni živeča v bajnem rajskem vrtu, z neprodirlim, neprepeljivim obzidjem zavarovanim, s stercami zvestimi očmi in plamenčnimi meči vedno čujočih kerubov zastražena.

dajočih na srce in na dušo kakor ščemeh, žgoči udarci, da se nam misli zvljajo v silni boleati kakor telo umirajočega ranjenca. Slišimo podnevi lepo besedo, ki nam pade v srce kakor svetlo razodenje, kakor pesem, polna sfadnosti in božajoče miline, osrečujočega blagoslova polna. Ves dan bi radi nosili v duši nje pojočo lepoto, da bi jo na vseh svojih potih uživali, opajali se z njo. Pa slišimo čez hip drugo, sovražno in grdo, da prva pred njo zbeži kakor plaha deklica pred pijanim, hlepčim razuzdancem. Zakaj najhujši sovražniki lepote in poezije so ljudje. Teh se je treba bati, teh se ogibati. Zakaj z eno besedo, lažljivo, sivo, z dvoumnim, zaničljivim smehljajem, s sovražnim pogledom nam uničijo svet poezije, nebes krasoto.

Kar mi v hipu pričara slikar noč pred dušo sliko, ostro zavrtano kakor risba Rembrandtovo — sele pred nekaj dnevi sem gledal to sliko živo. Sedim v vsluku, v kotu ob oknu. Na večer gre; čez dolno pršijo zadnji žarki solnca, ki izkraveva nad širokimi, ploščnatimi vrhovi pogorja. Stran doline ob hribu počiva že v sencih in hladu. Po travniku ob progi tečeta za vlakom majhen pastir in še manjša pastirica. Mahata nam z rokami, smejata se, da se jima beži zobe bliskavi, kričita nam pozdrave, da se njiju vik dviga iznad ropotanja vlaka kakor pesem pevca solista iznad orkanskega vrvenja godbe. Elizijško radosten je bil smeh srednjih otrok, in njih pozdravljanje je vrelo iz srca kakor preobila, prekipajoča srca. Slišal sem ta smeh in te burne pozdrave in ed drdranje koles, med škripanjem voz vsopot. Vozil sem se dolgo v noč. Potniki so govorili, se glasno smejali, hudovali se in kleli; a vse to sem slišal kakor silne daljave, od nekih izza gore, ki smo se vozili ob njej. Ob meni in v meni se je glasila le tista elizijška, nedolžna mlada radost.

In kadar se zbudim, ter zaslišim iz daljave zdaj težko in sunkovito, zdaj umerjeno, enozvočno drdranje vlaka, mi pogostoma kar nenadno zavriška in zapoje vsa soba tisti neskrbni, razposajeni srečni vik in smeh; in jasno, da bi ju prijel in po licih pobožal, vidim pred seboj pastirčka in pastirico, kako bežita za vlakom, nam mahata, nas pozdravljata. Zbudim se. Zunaj nevihta bilski, kakor bi se nebesni obok zvilgal, grm, kakor bi se lomilo ostrje zemlje. Kar se v hipu izlušči iz neprodirlne teme slika kakor iz Dantejevega pekla vrasla; plava pred menoj tako ostrimi obrisi, da me njih ostrina v oči zapeče — pred mnogimi leti sem jo doživel.

Pejal smo se z vlakom po pokrajini, da si je divjeje ne more domisliti ne je naslikati slikar z najbolj razvneto domišljijo. Na eni strani doline pečine kakor po nebeskih strehah razorane, z iglasto ostrimi vrhovi; nizko nad zobovjem visav črnorodečkasti, strahotno grozeči oblaki; čez nje razlit pošasten odsvit neke daljnje luči — na zatonu je moralo zahajajoče solnce še svetliti izza oblakov; globoko pod proggo ozka soteska, ki ima komaj prostora za bel planinski potok in mlin ob njem, za cesto, trdo prislonjeno ob potok, onstran potoka za zamisej travnika in njivico z nekekratki ognji; po pobočju drugega hriba redke jetične smreke; ob mlinu kočja; težna vrata odprta; v okviru podbojev mož s klobukom v roki; zamaknjen zre v nebo, kakor v silni grozi onemel. Zavzet sem strmel v globel; čutil sem, kako so mi v nemi grozi vstajali lasje in kako mi je srce za hipe mahal utripati.

Kar je nov predor pogotil vlak. Nismo bili še docela v njegovem žrelu, kar se je presunljivo zasvetilo v noč tunela, kakor bi bil plani prav ob vhodu vanj z nebeskih višav v dolino Blakeov 'Starec časov' z gorečimi bliski v rokah namesto šestila. Zagrmelo je, kakor bi se rušilo skalovje nad namj in okoli nas. Zapri sem oči v podzavestnem strahu, da bi me strašna svetloba osepila. A sem videl ob tem še jasneje, z jasnostjo, ki me je pekla, skozi zdaj povsem črno noč tunela in skozi neprodirlne pečine vso dolino: kiklopsko skalovje, potok, šumno, bolesterne se peno čez splašeno, obupno se vrteča mlinska kolesa, hiško ob mlinu. Toda okvir večnih vrat, glej, je prazen. Gospodar leži miren in negiben čez prag, mrtva lutka, ki jo je razjarjen otrok treščil ob tla. Planil sem pokonci, pritisnil lice tesno k steklu, kakor bi hotel še jasneje, dasi me je že ta jasnost ščemela, videti iz noči predora vun v poljesni večer in v tajnstveno dolino. Drhte sem si govoril: — Ali je resnica ali slepeč pridiv? Je

KAKO JE NA GROENLANDU

Mednarodno razodišče v Haagu bo moralo letos v jeseni odločiti, komu prav za prav pripada vzhodno obala največjega otoka na svetu Groenlanda — Danski ali Norveški. Spor se zdi nepotreben, toda če pogledamo na zemljevid, bomo ugotovili zanimive stvari. Groenland je namreč 2700 km dolga in 4000 km široka zemlja in Danska, ki upravlja zdaj deželo, bi se lahko skrila na njeni površini. Šest sedmin površine Groenlanda pokriva večni led in prav s spornege vzhodnega nabrežja sega led daleč v morje. Kljub temu pa je zanimanje za Groenland veliko in zasluženo. Uprava je povsem moderna. 16 tisoč prebivalcev, ki živijo na tem otoku, ima sedem radio postaj, dnevnik, bolnice, telefon in druge pridobitve moderne civilizacije. Naselbin je 69, uradnikov 300, mnogo svečnikov in zdravnikov. Pismenost je tako velika, da so našli pri zadnjem ljudskem številu samo dva odstotka analfabetov.

V šolah učijo 3 danski in 170 eskimskih učiteljev ter 6 danskih in 12 eskimskih duhovnikov. Cerkev je na Groenlandu 69, prav toliko tudi šol, med njimi sta dve nadleževalni šoli za odrasle in eno višje učilišče. Šolski pouk je splošen in obvezen za vse otroke od 7. do 14. leta. Posebno nadarjeni otroci se pošiljajo na Dansko, da nadaljujejo študij na stroške države. Javna skrb za zdravstvene razmere je odlična. Celo na najbolj oddaljenem severu so bolnice, jer se nudi prebivalstvu brezplačno zdravljenje. Vseh bolnic je na Groenlandu deset, nekatere imajo tudi posebne oddelke za otroke in na teh zavodih deluje osem danskih zdravnikov ter na 100 eskimskih bolničark. Ki so se izobraževale večinoma na Danski. Prebivalstvo Groenlanda je v vsakem pogledu preskrbljeno. Preprosto ljudstvo živi od ribolova, ki je ob nabrežju prav izdaten in obilen. Poleg rib, med katerimi zavzemajo prvo mesto kiti, love Groenlandci tudi medvede in lisice ter prodajajo njih kožuho. Lov na kite vodi danska država, ki pa zahteva zase samo maščobe, dočim se meso brezplačno razdeli revnemu prebivalstvu.

NASI V AMERIKI

Iz Clevelanda se poroča: — Miss Julia Ivančić je srečno prestala operacijo ter so obiski, ki so zaželeni, dovoljeni. Nahaja se v Huron Rd. bolnici. V Lorainu sta se poročila Mr. Albert Stigler iz Joliet, Ill., in Miss Ivana Ivančić, hčerka dobro poznane družine Mr. in Mrs. Ivančić iz Lorain. O. Tovarš je bil Johnny Bucher iz Loraina, tovarišica pa Miss Marie Frudich iz Clevelanda. Poročil je mladi par Rev. L. J. Virañt iz cerkve Sv. Cirila in Metod. Iz Clevelanda prihaja vest: — 12. julija je bila v Glenville bolnično odpeljana Frances Rutar, stanujoča na 23103 Nicholas Ave. Po dolgoletni bolezni (srčna hiba) je preminula 12. julija v Clevelandu Mary Peterlin stara 50 let, doma iz Velikih Poljan pri Ribnici. Tu zapuša soproga Steve, in štiri otroke Louise, Mary, Terzija, Steve ter bratrance in sestrične. Pred enim letom je umrl na njen brat Joe Lunder. V stari domovini zapuša očeta Josip Lunder, tri brate, John, Louis, Victor, (zadnja dva imenovana sta duhovnika) in sestro Ivano poročena Novak ter več sorodnikov.

V Forest Lake, Mich. se je med podiranjem dreves smrtno ponesrečil Anton Kordeš, star 38 let in doma iz Retij pri Loškem potoku, — Zapuša ženo. V Clevelandu je umrl Jos. Zupan, star 57 let in doma iz Sveče pri Korški Bistrici; v Ameriki je bil 25 let in zapuša ženo, dva sinova in dve hčeri. V Clevelandu je umrla Pavlina Tekavčič, roj Oberstar, stara 56 let in doma iz Hinja pri Žužemberku; tu je bila 37 let in zapuša moža in tri sinove. Avgust Umek, ki je potoval iz Clevelanda v staro domovino, je na parku umrl. Njegovo truplo so spustili v morje. Sorodnikom so sporočili žalostno vest. Doma je bil iz Komna na Primorskem. V Uniontown, Pa. dne 10. julija zvečer je bil tu napaden John Lipar ml., dobroznani predsednik bolniškega odbora. Napadalec sta neki Slovak, drugi pa sin slovenskih staršev, pa domače Podlogarjev.

PASJE DIRKE V ANGLIJI

Dne 26. junija so bile v White City-ju pasje dirke, ki se vrše vsako leto in jih spremlja javnost z ogromnim zanimanjem. Kakor pri konjskih dirkah, se tudi pri pasjem derbiju sklepajo stave in imena favoritov grede od ust do ust in od lista do lista. Favorit letošnjih dirk je bil Cutler, pes, ki je že dobil nagrado 2500 funtov in ki predstavlja vrednost nad petnajst tisoč dolarjev. Angleške železnice so za te dirke pripravile posebne vlake iz Manchestera v London. Manchester velja namreč za elitno mesto pasjega sporta v Angliji. V pasji sport so vložili gojitelji na milijone funtov. Neka statistika izkazuje, da živi od tega dvanajst tisoč ljudi, ki prejemajo 810 tisoč funtov letne plače. Poleg tega je v Angliji 42 koncesioniranih pasjih dirkališč in 30,000 registriranih psov-dirkačev. Pri letošnjem derbiju je znašala nagrada za zmagovalca 1000 funtov. Angleži pravijo, da je skromna, čeprav je trajala dirka za nagrado samo trideset sekund.

KAJ ČLOVEK MISLI, KO PADE V GLOBINO

Pravzaprav je tako vprašanje odveč, ker tisti, ki pade 10, 20, 30 metrov globoko, navadno ne more nikdar več odgovoriti na katerokoli vprašanje. Zgodilo pa se je te dni v Londonu, da je s strehe 80 čevljev globoko padel zidar Friderik Calvert. Padel je naravnost s strehe na tla, kjer pa je v istem času ležal veli kup miške, kar je padee omililo in je mož obležal k sreči le z zlomljeno noge. Njegovi delavski tovariši so bili prepričani, da je mož mrtev. Mož pa ni bil mrtev, pač pa se mu je pripetilo, da je takoj po nesreči stal pri njem londonski časnik in ga vprašal o vtisih in mislih, ki jih je imel, ko je letel po zraku 80 čevljev globoko. — Vedno sem slišal, da človeku tik pred smrtjo v bliskoviti naglici šine pred oči vse njegovo dosedanje življenje. To se meni pač ni primerilo. Pač pa je čudno, kaj vse sem premišljeval v tem kratkem času. Ko sem padel s strehe in predno sem padel na tla. Prva moja misel je bila: — Friderik, zdaj pa je konec s teboj. — Potem je prišla misel na mojo staro mater, ki živi od moje ga zaslužka. Kaj bo reva počela brez mene? Končno me je začelo skrbeti, kako bo, ko bom padel na zemljo — kaj bom čutil in ali bom takoj mrtev. Zelo pa sem bil presenečen, ko se ni nič zgodilo — padel sem, začutil čez nekaj trenutkov hudo bolečino v desnem členu in ležal in živel dalje. Imel sem vsekakor veliko srečo. — Vedno sem slišal, da človeku tik pred smrtjo v bliskoviti naglici šine pred oči vse njegovo dosedanje življenje. To se meni pač ni primerilo. Pač pa je čudno, kaj vse sem premišljeval v tem kratkem času. Ko sem padel s strehe in predno sem padel na tla. Prva moja misel je bila: — Friderik, zdaj pa je konec s teboj. — Potem je prišla misel na mojo staro mater, ki živi od moje ga zaslužka. Kaj bo reva počela brez mene? Končno me je začelo skrbeti, kako bo, ko bom padel na zemljo — kaj bom čutil in ali bom takoj mrtev. Zelo pa sem bil presenečen, ko se ni nič zgodilo — padel sem, začutil čez nekaj trenutkov hudo bolečino v desnem členu in ležal in živel dalje. Imel sem vsekakor veliko srečo. — Vedno sem slišal, da človeku tik pred smrtjo v bliskoviti naglici šine pred oči vse njegovo dosedanje življenje. To se meni pač ni primerilo. Pač pa je čudno, kaj vse sem premišljeval v tem kratkem času. Ko sem padel s strehe in predno sem padel na tla. Prva moja misel je bila: — Friderik, zdaj pa je konec s teboj. — Potem je prišla misel na mojo staro mater, ki živi od moje ga zaslužka. Kaj bo reva počela brez mene? Končno me je začelo skrbeti, kako bo, ko bom padel na zemljo — kaj bom čutil in ali bom takoj mrtev. Zelo pa sem bil presenečen, ko se ni nič zgodilo — padel sem, začutil čez nekaj trenutkov hudo bolečino v desnem členu in ležal in živel dalje. Imel sem vsekakor veliko srečo.

ČASNIKARSTVO MED JUŽNO AFRIŠKIMI DOMAČINI

Časopisje domačinov v južni Africi je v zadnjem času dobilo dopolnilo: poleg lista "The African Leader" je začel izhajati tednik "Bantu World", ki ga pišejo, urejajo in izdajajo v enak meri domačini in Evropej. Uredniki in stavec tega lista so izključno domačini, do zadnjega absolventi domače univerze v Lovedaleju, izdajatelj pa je iz Johannesburga. List je pisca v štirih jezikih ter ima posebno prilogo, pisano v domačem narečju. Poleg tega pišejo angleški listi, da bo začel v kratkem izhajati še domačinski list za intelektualce.

Ta GLOBUS kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave. KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev. MODERN VZOREC KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM CENA S POŠTNINO VRED \$2.50 ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA \$1.75 "GLAS NARODA" 216 West 18 Street New York, N. Y.

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. Telephone: CHELSEA 3878 POPOLEN CENIK JE PRIROČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN (Nadaljevanje na 4. strani.)

DVA TEDNA ŽIVEL Z RAZPOČENIM SRCEM. V nekem strokovnem listu poroča dunajski zdravnik dr. Petrovych o možu, ki je trinajst dni, torej skoraj dva tedna, živel z razpočenim srcem. Srce je utripalo v tem času z neverjetno življenjsko silo. Pri dviganju nekega bremena ej mladi mož hipoma začutil bolečino v levi strani prsi in dih mu je zastajal. Spravili so ga v bolnišnico. Znamenja so kazala, da mu je počilo srce. Ko so ga po smrti obducirali, so videli, da je res tako; živ pa je ostal toliko časa le zaradi tega, ker je kri lahko uhajala v prsno duplino in ni ovirala dosti delovanja srca. Čeprav gre le za izjemen, izredno redek primer, vendar dokazuje to žilavost človekovo.

ČIN GOSPODA PIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

48

(Nadaljevanje.)

Gospa Hedvika je bilo zelo začudena, ko ji je Hinko govoril o nekem kratkem potovanju, ne da bi bil natančneje omenil namen in cilj tega potovanja. Hinko, ki pred njo ni nikdar imel tajnosti — kako je bil vedno skop v besedah in vedno zakritih misli! Zelo jo boli. Še vedno je molčal proti njej, v kakih razmerah je z Lili Barbičev. In njene ljubeznive, ostre materine oči so vendar toliko opazile!

Toda njen ponos ni dovolil vprašanja, ki ji je gorelo na ustnicah. Njegova dolžnost je bila, da pride k materi!

In da ni razumel, kaj se je v njej godilo — da je tako trdno stal Pija ob strani!

Naenkrat sta se ji odtujila oba otroka; otroka, na katerih je visela obojevalna ljubezen. Pija je hodila mimo nje, kot je ne bi bilo in ji je odgovarjala samo najpotrebnejše.

Hinko je odpotoval.

Pija se je tako zelo čudila nad nenadnim odhodom svojega brata, da je mati morala vedeti, da tudi sestri ni povedal svojega namena. Malo je bila vsled tega olajšana, kajti uverjena je bila, da njegova pot nima nobenega opravka z Volbenkom Ribičem.

Lili z velikim veseljem pozdravi Hinka.

Ni si mogla misliti, da bo svojega ljubega Hinka tako naglo zopet videla.

Papanu sem že povedala! — Malo sramežljivo ji pridejo te besede skozi ustnice. — Tako ti je pa tudi snubitev za mene pribranjena. Nikakor se nisem mogla zatajevati. In tebe je kot svojega zeta zelo vesel. Prav nič ni oporekal. Pa saj mu to tudi ne bi nič pomagalo.

Že na železniški postaji mu je vse to povedala, še predno je mogel pozdraviti gospo Ilzo, ki je počasi prihajala za Lili.

Kako srečna si oba gledata v oči, kako si je vsak želel ustnice drugega! Težko je bilo premagati se, ako je človek tako poln vriskajočega veselja.

— Zakaj pravzaprav si zopet prišel, Hinko? — ga vpraša Lili, potem ko je poljubil roko gospe Ilze.

— Ako bi rekel, da me je priglasilo hrepenenje, bi povedal samo del rosnice, — se smeje v njene radovedne oči, — kajti samo zaradi tega ne dobim dopusta in če je hrepenenje še tako močno! — Pravi vzrok je bolj resnega značaja.

— Ali je kaj zaradi Pije in tvoje matere? — vpraša naglo Lili.

— Tudi ne! Tudi pozdravov vam nisem prinesel, kajti, odkrito povedano, nisem jima povedal, da odpotujem tu-sem.

— Hinko, razteguješ me na težavnico.

— Razumi vedno, Lili, da Hinko važnih zadev, ki mu delajo velike skrbi, ne bo reševal med vrati, — jo opozori gospa Ilza, — moraj vendar počakati, da smo doma.

Vsi vstopijo v Lilin mali avtomobil; Hinko sede poleg nje in ljubeznjivo počivajo njegove oči na malih, nežnih rokah, ki so tako spretno vodile avtomobil. Najrajši bi se sklonil in pritisnil na nje poljub.

V sreči sta čutila obojestransko bližino.

Gospa Ilza je uredila, da Lili ni bila navzoča, ko sta se sestala Hinko in gospod Barbič. In spretno je obrnila pogovor v drugo stran, da je mogel govoriti o svoji ljubezni do Lili. Prijazno ga gospod Barbič po luži in mu ne odreče hčere. Saj je že davno o vsem tem vedel in ni bilo zanj nobeno presenečenje.

Ko pride Lili preoblečena v sobo polna hrepenenja, ni bila malo presenečena, ko oče prime njeno roko in jo položi v Hinkovo.

— Tako, Lili, zdaj veš, da znam brati misli, — reče šaljivo in s tem zataji svojo ginjenost.

Z veseljem krikom se mu vrže okoli vratu.

— O, oče, kako si dober! Toda pomisli, saj Hinko ni prišel zaradi tega. Mislim, da si se nekoliko preneglil.

In z očetovih prsi se skrivaj smeje Hinku, ki jo prime za roko in jo pritisne na ustnice.

— Zdal se še ne bi upal priti, Lili.

— Povej nam vendar, zakaj?

— Je neka zadeva, ki je mogoče zelo velike važnosti za gospoda Ribiča in sem si vsled tega dovolil povabiti ga tusem.

— O, zdaj si vem razlagati njegovo brzojavko, — pripomni gospod Barbič, — prosim me namreč, da ga naj danes pričakujem.

— Hinko, saj vendar razburjaš celo družino.

Lili sede poleg njega in tesno nanj naslonjena poslušala njegovo poročilo, katero gospod Barbič in njegova žena z velikim zanimanjem poslušata. In malo slika, katero je Hinko potegnil iz žepa, so vsi ogledovali s tem cečjim zanimanjem, ker je Hinko pridjal še nekaj zdravniških pojasnil.

— Boš gotovo potoval v Ameriko! — pravi Lili odločno.

— Moj namen je; odvisno je od tega, kako se dogovorim z Volbenkom Ribičem.

— O, to bo vesel, ako se bo vse tako rešilo. Potem bo Pija prej njegova nevesta, kot pa smo mislili. In potem — Pija ga smeje pogleda in Hinko se ji tudi nasmeje.

Dogovorila sta se namreč da bosta objavila zaroko šele potem, ko bo rešena zadeva med Pijo in Volbenkom.

— Najprej je treba počakati, Lili, — jo opozarja gospa Ilza, ki je razumela poglede obeh. — Ni še tako daleč. Pričakovanja ne smemo preveč visoko navijati, da ne bo razočaranje preveliko.

— Ravno nasprotno — vse svoje sile moramo nameriti na eno stvar in jo tem bolj gotovo dosežemo.

In zopet se Lili Hinku prijazno nasmeje.

Ali ni vedno tako delala in je imela uspeh?

V Lili je tičalo samo življenje. V tih sreči opazuje oče hčeri, ki svojega veselja, da je njen ljubí zopet pri njej, ni mogla prikriti. Pogleda Ilzo, ki mu z razumljivim nasmehom prikima. Ali ni bilo to nekaj vredno, zastopaviti praktične želje starišev, ako so te želje nasprotno otrokovi sreči?

Prišel je čas, ko so mogli pričakovati Volbenkov prihod. Nad Hinkovim pozivom je bil zelo začuden.

Ko mu vse razlože, kaj slutijo, je postal drugače tako umerjen in resni, Volbenk naenkrat razburjen.

— Če je to mogoče! — mrmra, — če je to mogoče! — Roko si položi nad oči, kot bi se hotel ubraniti žareče svetlobe.

— Gospod doktor, ali natančno poznate tega Martinea? — se obrne k Hinku.

— Mogoče ne tako natančno, da bi mogel priseti, da je on. Nekolikokrat sem ga mimogrede videl pri mojem očetu, toda njegov značilni obraz se mi je vtisnil v spomin. Kot zdravnik tudi moram imeti dober spomin.

— Ali smem upati, gospod doktor, da me spremljate v Ameriko? Odpotovati nameravam s prihodnjim parnikom. Jutri bom brzojavil svojemu prijatelju in mu sporočim, da prideva.

Volbenk prikrje svojo razburjenost nad tem sporočilom, ki ga je mogoče pripeljalo že blizu njegovemu cilju. Mirno in premišljeno so šle njegove misli.

— Bil je tudi moj namen, iti po tej sledi, gospod Ribič, da moja mati vendar enkrat dobi mir, — pravi Hinko.

— Dal Bog, da se vse obrne v dobro, — je bila iskrena želja gospe Ilze.

Še istega večera se Volbenk odpelje z brzovlakom, da uredi svoje stvari. V Bremenju je hotel počakati Hinka in se od tam s parnikom odpeljati proti Ameriki.

Hinku je bilo treba odpotovati šele prihodnji dan in tako so imeli vsi skupaj lep večer.

— O, ko bi se mogla z vama peljati!

Liline oči žare v hrepenenju po doživljajih na dolgi vožnji; vsega tega se je veselila njena romantična duša.

(Dalje prihodnjič.)

NOČ

Nadaljevanje s 3. stranl.)

li mož res mrtev, po strelji zade? Ali je vse le sen, le sama domišljija?

Še sedaj z zrem v viharnih nočeh večkrat ta divji prizor. Nehote si zakrijem oči, kakor bi se še zdaj bal, da bi mogel osepsti ob tej strahotni svetlobi, ob tem pojasno dvjem prizoru. In spet se vprašujem: "Kako je vendar bilo? Ali ga je v resnici ubilo? Ali je bilo vse skupaj le blodna vizija moje vznemirjene fantazije?"

Vso noč ne morem več zaspati, vso noč zrem pred sabo grozotno sliko. Zbledeli šele, kadar začne svetlikajoče se jutro brisati slike noči.

Iz bodočnosti celo nam silka noč ter nam kliče pred dušo dogodke, ki jih šele bomo doživeli.

Koncem avgusta leta 1897 sem prišel v samostan očetov benediktincev v Št. Pavlu v Lavantinski dolini. Pri kosilu so sedeli očetje, ko sem prišel v samostan. Ker je bil opat bojan, je šel streljaj naznanit me samostanskemu dekanu. Ca-stiljiv starček je prišel čez čas iz obednice, me prijazno sprejel, povedel me v prostrano dvorano ter me predstavil zbranim redovnikom. Po obedu me je povedel v celico, pripravljeno zame. "Lep razgled boste imeli," mi je prijazno govoril, ko sva stopala proti oknu. Radoveden sem pogledal v dolino, pa sem kakor v tla ukopan na mestu obstal. Pod samostanom ogromni, a ne prepisano razgledarjni preprogi silčno polje; rumena strnišča, še zelenelce silje, rjave brazde nanove razoranih njiv. Na o arah koncem ene njive je stala vprega močnih rjavih konj, hlapec je sedel na plugu ter mirno južnal. Potem hrib. Sredi hriba pa, glej, iz rjavih na kupe zloženih zemeljskih ruš ogromen križ.

"Saj sem to pokrajino že videl," sem si dejal vse zsvzet. "Pred nekaj nočmi šele, v snu."

Vsak dan som v času, kar sem bival pri učenih sinovih sv. Benedikta, z začudenjem ogledoval pokrajino in tisti križ na nasprotnem hribu, ki se mi je bil v sanjah neke prejšnje noči tako živo zarisal v spomin.

Še sedaj stojim v mislih in spominih marsikake noč v samostanski sobici v Št. Pavlu in strmim, silno se čudeč, v tistaj na hrib položen križ.

Resnično, čudovit slikar je noč. In mogočen klicar je, klicar iz davnih dni, iz skrivnostnih dalj.

"Nemirna bo noč. Zakrešnikov Miha spet joka po lesih," mi je govoril stari cerkovnik in gostilničar Blaž, ko je bil odzvonil večno luč in sva stala pred cerkvijo. Zamisljen, z nekako tiho skrbjo se je zagledal v gozd pod cerkvijo. Šumelo in bučalo je v prepadu med cerkvijo in goro, kakor bi bobnel narasel planinski hudournik. Pa sem vedel, da bo tem času teče tamonjši potočič pokojno in tiho.

"Kaj je s tem Miha?" sem vprašal radoveden.

Počasi sva stopala od cerkve navzgor proti župnišču, in Blaž mi je pripovedoval med potjo s svojo počasno govorico Mihovo usodo in gorje.

Kmet gori v gorovju je bil Miha Zakrešnik, mož že bolj v letih. Mati, ki mu je dolgo leta gospodinjila, je umrla, pa se je oženil. Mlado dekle je vzel. Ko je ne bi: Mlada žena je zaničevala postar-nega, preprostega moža, v časteh pa je imela druge, mlajše. Miho je to grizlo in morilo, pa se je vdajl piščici. Nekega jesenskega dne je bil ves dan v cerkovnikovi krčmi. Moščec je bil, zamišljen, od sile potrt; zdaj zdaj je iz globoke togobne zamišljenosti bolestni zavzdihnil, kakor bi bojeval sam s seboj hud boj. Če so ga kaj vprašali, je pogledal plašno, čudeč se, kakor ne bi vedel, kje je, kdo so ti ljudje, ki

je zahtela bridko in bolestno, kakor bi si kanila dušo izjokati. A čutil sem s težko bolestjo, kako brez moči so vse lepe besede ob taki boli: v veter govornice, v vodo pisane.

Prihodnjo noč sem nenadoma planil iz spanja in posluhnil. Čuj, ni li zaklicalo od daleč nekod, spodaj iz Drave brž: "Mati, mati!"

In potem nekaj časa noč za nočjo: vabeče, poželjivo šumenje vode, vmes upuben, groze poln klic: — "Mati, mati!"

Zbudim se sedaj kedaj sredi noči. Pri studencu zunaj pod oknom zbori voda v korito. Lahke nočne sapice se poigravajo z listjem šrevja po trati ob hiši, da poje skozj večjeve enozvočna, otožna pesem. Pa še šumiranje listja zliže z suborenjem padajoče vode v za-člego, čudno mamečo melodijo. Kar se mi nenadoma zzzdi, da ne zborim se v korito cureči pramen vode in ne šeleste le listje, ampak da slišim iz daljave himavsko-prijateno, nekako škodoželjno šumenje Drave. Iz tega šumenja pa na smrt obupan otroški vzkrík: "Mati, ma-ti!"

Resnično, pročudežen slikar je noč. In mogočen, bajen klicar; klicar iz sedanosti, iz večerajšnjega, predvečerajšnjega dne; klicar iz prošlosti, iz daljnih dalj, iz meglene bodočnosti; klicar celo iz temne, s jasočermi skrivnostni zakrite bodočnosti...

ŽENE STA ZAMENJALA

Newyorško sodišče je obsodilo tovarnarja Swensona in njegovega ravnatelja Bertranda na šest mesecev ječe. Državno pravdnštvo je namreč na podlagi nekega procesa za ločitev zakonca izvedelo, da sta Swenson in Bertrand svojčas sklenila pogodbo, v kateri sta se izjavila pripravljena zamenjati svoji ženi. Ženi nista v početku niti najmanj ugovarjali temu, samo Swenssonova žena se je v sožitju z Bertrandom tako razočarala, da je zahtevala od moža, naj jo vzame nazaj, česar pa ta ni hotel storiti, naka je vložila proti njemu tožbo.

Swenson je bil prvi, ki je ugriznil v to jabočko. Bertrandova žena mu je namreč bila močno všeč, ker je bila vneta privrženka sporta. Swenssonova žena pa je bila v tem pogledu popolnoma desinteresirana. Tako se je zgodilo, da je Swenson nekaga dne predlagal Bertrandu zamenjavo zakonskih polovic, na kar je slednji pristal v strahu, da ne bi ga v nasprotnem primeru tvornik odpustil iz službe. Imel ga je namreč popolnoma v svoji oblasti, Bertrand sicer ni bil izprva zadovoljen s predlogom, a se je moral vdati in pristati na to kupčijo.

Skandalna afera je povzročila mnogo razburjenja in sodišče je izreklo sodbo z zanimivo pripombo, da so takšne kupčije nedopustne.

GIBALTARSKI PREDOR.

Kakor poročajo iz Madrida so začeli vrtni pod Gibaltarsko ožino. Predor bo vezal Tarifo in Alcazar Seguer ter bo ogromne važnosti za Evropo in Afriko.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Table with shipping schedules for various routes including Cherbourg, Hamburg, and Bremen.

V JUGOSLAVIJO Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku FRANCE 16. Julija PARIS 22. Julija — 2. Septembra ILE DE FRANCE 30. Julija — 27. Avgusta NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

VSE PARNIKE in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service 1359 Second Ave, New York, N.Y.

Poziv! Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno. Uprava "G. N."

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠJUTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE